

1917 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 14 వ తేది బుధవారము } No. 265
సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర మా ఘ మా స బహుళ సప్తమి 2. } (నంచిక 2౬౫)

త్వరలో!

వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

ముద్రితమగుచున్నది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును ఘోషజ్వల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున వెలువడగలదు.

కాగితముల కటవున జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుండుటవలన కలయువాని వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:	వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" " ఆంధ్రసంవత్సర " " " " " "	" " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడ్డియారము
దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమున చదువుటవలన మానవ గడ్డియారమును రిపేరుచేయుటకు శేష్యుని వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య సారాంశాల్ కేశవదే, 198 20, చినాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వలకుఁబోవుటకు పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యపూర్వమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగూడెం పోస్టాలయం 156, బ్రాహ్మ్య మదరాసు.

బాదాపేడితులకు వరము: ఐనోడిక్ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

ఆహారభృత రక్తమువలన జనించుకాడ్యములకు కీరీటువంటి మందు. మధుమేహము, మచ్చలను గంధమాంసములను తుండ్లను, ప్రాతసోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిప్పుట నిస్సంశయము, సహజమైనది. మధుమేహమును అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాగెనంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర మందుటకు 4 డోస్సులు బుడ్డిలలో అమృతము.

వ్రాసెటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్రవర్షకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారిచే ప్రాచురించినది. వెల రు 1-4-0 పోస్టాల్ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

వికభాషావిని ప్రశంస

ఇది వైద్యులకంటె అపూర్వము వికవిత్తము. వెల 0-4-0 పోస్టాల్ అధికము.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కింపెని, మరాపు వర్గకులు.

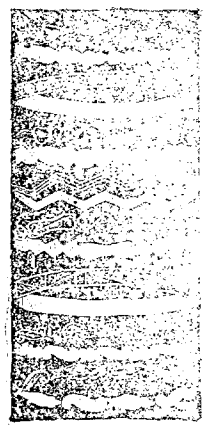
25, వై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

లింఠిలిలాగము: "ఉమిడియా" మదరాసు.

ఈపటములో కనుపరచుకొంటే అనేక విధములైన గాజులనమ్మకముగాపరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నది. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులకములున్న అందులకు మజూరీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గుల్ల తోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టిలిలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు, డాలర్లు, గడియారపు గోలుములు, కాసుల షేర్లు, వేడినగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి. వాణ్యమైన నగలుపూచియివ్వబడును.

ఐరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండుభాగములు వెల రు. 1. పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకం మొదటిభాగ మిదివఱకే తీసినవారికి 2 వ భా. 0.8-0.

(ప్రస్తుత ఐరోపాఖండమునందు జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ లొకప్రక్కను, ఫ్రెంచి, రష్యన్, బ్రిటీష్, ఇటలీ వారు మఱియొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంగతి వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, నెదర్లండులు, జరిగిన సాహసకార్యములు జర్మనుల యాక్రమములు, వైద్యునిషయములు, యుద్ధ దీక్షనర్థములు మొదలగు మనోహరవిషయములు గలవు. మొదటి రెండు భాగములందు ఛాయాపటములు చూచుట కింతయెందును. ప్రతివాడును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుదురని మా యాశయము.

మొదటి భాగము 0.8-0 రెండవ భాగము 0-12-0 చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెని, (586) పోస్టుబాక్సు నెంబరు 167, మదరాసు.

నకలు మందులను చూచి ఘోషపొకును!
పంచభాషగల చీటిని చూచి కొనును!!

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. ప్రవిఘ్నంబు నుండదనినది.

నవమూలికలచే హిందూదేశమునకు తయారుచేయుటకు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ కాదుచున్నది. అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

హారంస్ సర్కిస్.

677

గొప్ప యడవిమృగముల సమూహము.
కోటపైదానములో ఆట జరుపబడును.

నేటి రాత్రి 9గం.15ని.లకు ఆరంభం

ప్రతికలలను, మహాజనులను మదరాసులో ఆడిన
సర్కిసులలోకల్ల గొప్ప సర్కిసు అని ప్రఖ్యాతి గాంచినది.
తప్పకదు.

మా వద్ద పనుల చేయు సేనుగులను, సింహములను,
పులులను, ఎలుగుబంటులను, చిరుతలను, నిప్పుకోడి వంటి
పక్షులను, కోతులను, బేబూనులను, కుక్కలను చూడుదు.
అంతేకాదు, పోనీగుట్టుములను చూడుదు.

అధివారము, శనివారము, ఆదివారము సాయంకాలము
ప్రదర్శనములు జరుగును. ఫిబ్రవరినెల 14, 17, 18 తేదీలను
సాయంకాలము 8 గంటలకు తలుపులు తీయుదురు; 4 గంట
లకు ఆట ప్రారంభము.

ఈ సమయములో బాలురకు అర్ధవార్జితీయబడును.

టికెట్లు వివరములు.

6 స్టీలు కల పెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒక స్టీల్ కల పెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
క్రాలు	రూ.	1	0	0
గాలీ	రూ.	0	8	0

పగటియందు 31 వ నెంబరు, ఆర్కీనియను
విని యందు టికెట్లు అమ్మబడును.

హారంస్, C.H. మూన్,
ప్రొవైజర్. బ్యాండ్ మాస్టరు.
R. ఆల్టన్ & W. సైమన్, ఏజెంట్లు.

అద్భుత నివారిణి.

124

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్జీ బ్రాన్క పెంట్లు

ఒక బలహీను
లకును నీరను
లకునునుదు.
నిద్రలేకుండు
ట, భావకము
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనుడు,
ఆయాసము శుక్లవృత్తు పొగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోహ్యధులకు మొద
లగు వారికి ప్రత్యేకమైనందు; బలమును గలిగించును. ఆ నేక
వేలమంది ఇందులకు బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోద్రు ఒకమారు పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1.5 రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

సవినము! సవినము!!

ప రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జు

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుగట్టి ఆహార్య
వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగునాటి
యొక్క సంబంధము బాగుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని నా
య్యాయి వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నగ్నదన
వము మచ్చుకొనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభ
వించుచు వచ్చునో అంత అనుభవించుచు. ఇతర వాసనలు దే
వేని యుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథా
న్యముగా నిలుచును. ఈదిగమే ఒకబుడ్డికి (వాని) పంపుదు.
రేల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1.5 రూ. 0. 8.0 } రూ. 0.40
" 1 డ్రాము బుడ్డి 1.5 " 0.12.0 }
" 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1.5 " 2. 0.0 } ప్రత్యేకము.
అంగ్లో యుండియో డ్రగ్ అందు తెమికోల్ కింపేసి.

సెం 158, జామ్నామసీను పిడి, బాంబే.

సామాన్యముగాను సేవాశాస్త్రములో మూర్తి,
భక్తి, ప్రేమ, శాంతి, దీక్ష, మద్యము.

మా కలకత్తా జాబు

మహాపురుషుల ఆరాధనము
(మా స్వకీయని లేఖకునియొద్దనుండి)

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 11

ఏదేశమునందు మహాపురుషారాధనము విరివిగా జరుగు
చుండునో, యాదేశ మభివృద్ధి మాన్దమున బడినదని నిశ్చయము
గల జెప్పవచ్చును. కడచినవారమున వంగదేశమహాపురుషులలో
మువ్వరినామములు జనుల సంస్కరణమునకు బాత్రము లై
నవి. మహాపురుషారాధనము సర్వశ్రేయస్సంపాదకము. ఆరా
ధింపఁబడి మహాపురుషుడు మతసంస్కర్త యైనను సంఘ
సంస్కర్త యైనను, రాజ్యాంగనిపుణుడైనను మహాకవియైనను
అతని యారాధన మారాధ్యునికేగాక యారాధకులకుఁగూడ
భావోన్మత్తిని గలిగించును, మనదేశములోని వివిధసంఘములలో
నెల్ల వంగదేశీయులు ముం దంజనేయఁగలుగుట కీ మహాపురు
షారాధనము ముఖ్యముగాఁ దోడ్పడినదని చెప్పవచ్చును. సా
మాన్యముగాఁ బ్రతివారమున గూడ నిచ్చట నేదో యొక
మహాపురుషుని వర్ణంత్తుత్వము జరుపఁబడుచునే యుండును.
సామాన్యజనుల వలయమున దాటి యున్నత ప్రతిభను చూపు
ప్రతివంగీయుండును జనుల భక్తిగౌరవములను బడయును;
వారి గర్వమునకుఁ బాత్రుఁ డగును; వారి నిరంతర సంస్కరణ
మును బడసి యున్నత భావాభివృద్ధికిఁ దోడ్పడును.

కళిపాద జెనర్టీ

కళిపాద జెనర్టీగారి నామ మనేకులకుఁ జెలిసిరే
యందవచ్చు ననుకొనెదను. సతీపుత్ర యున్న వంగదేశపు
సంస్కర్తలలో నెల్ల నీయన యగ్రస్థానము నలంకరించుచు
న్నాడు. 'దేవాలయ' మను బ్రాహ్మ సంస్థాపనమునకు మూల
పురుషులుగను, విరంతు కరణాలయ నిర్మాహకులుగను వీరు
చేసియుండిన దేశసేవ ప్రశంసనీయ మైనది. వీరి 78 వ జన్మదిన
మిటివల జరుపఁబడినది. వాటిదినమున నిచ్చటి పెద్ద లెల్లరును
వీరికి "బ్రహ్మర్షి" యను బిరుదును నొసంగి గౌరవించిరి,
నర్ రసనిహారి ఘోషము

నర్ రసనిహారి ఘోషి నామము నెలుంగని వారు
తేరని తలఁచెదను. వీరు న్యాయశాస్త్రమున నిరుపమానమైన
కుండితులు.నర్ వి. భావ్యం అయ్యంగారురెడ్డి నింతటి స్వాయ
వాది హిందూదేశమున ఇస్టింపలేదనీ యిచ్చటి వారి యభి
ప్రాయము. వీరు దేశీయ మహాసభాధ్యక్షుల వహించి
యేనుటకు యందఱకును జెలిసిన విషయమే. వీరు విశేష
ధనార్జనము చేసియుండుటయే కాక, కష్టపడి చెప్పుటలు
గార్చి సంపాదించిన ద్రవ్యముతో 10 లక్షల రూపాయలు
మా విశ్వవిద్యాలయమునకు దాన మొసంగి ప్రకృతిశాస్త్ర
కళాశాలను స్థాపింపఁ జేసిరి. వీరు న్యాయవాదిత్వమును బ్రారం
భించి యేబది సంవత్సరము లగుటచే, తన్వరవాగ్ధము
జ్యాలిలీ మహాత్మ్యము జరుపఁబడ నున్నది. వంగదేశపుఁ
బ్రతికల్ల రసనిహారి ఘోషి జీవితమును ప్రశంసించుచు
జ్యాలిలీ మహాత్మ్యమును గుఱించి యభినందించు చున్నవి.
అంగ్లో యుండియను పత్రికలును వెనుకకుఁ దీసులేదు.

నవీన చంద్ర సేను.

కడచిన యాదివారము సాయంత్రము యూనివర్సిటీ
ఇన్స్టిట్యూటు హాలులో కీర్తిశ్రేణులైన నవీనచంద్రసేనుని స్మ
రించుటకు యొక గొప్పసభ సమావేశ మైనది. నవీన చంద్ర
సేను ప్రఖ్యాతి చెందిన మహాకవి. తెలుగు దేశమునందుతనే
వంగదేశమున గూడ గ్రాంథికవాద మనియు వ్యాసహరిక
భాషావాద మనియు వాద్యమును గుఱించి రెండువాదములు
గలవు. వ్యాసహరిక భాషా వాద్యమును నాయకమణియైన
వాడు రవీంద్రనాథ ఠాకూరు. గ్రాంథికభాషా వాద్యమును
నకు నాయకమణి నవీనచంద్రసేను. ఇప్పుడు వంగ వాద్యము
ను వ్యాసహరిక భాషావాదమే విశేష ప్రాబల్యమును గలి
గియున్నది, జనులకు నవీనచంద్రసేను ఎడలఁ గల గౌరవము
మాత్రము తగ్గలేదు. ఈయన "మరుత్తేత్రము" "ప్రవాసము"
మొదలైన గొప్ప యితహాసములను రచించి, యందు భగవద్గీ
తా తత్వమైన నిష్కామకర్మ సతిరమణీయముగాఁబ్రబోధించి
యున్నాడు. కడచిన వారమునాడు జరిగిన అవ్వమ సాంఘ
త్వికోత్సవమునకు బొంబయి చిత్రరంజన దాసుగారి రధ్యక్షత
వహించి, వీరు గూడఁ బ్రసిద్ధిచెందిన కవులు. నర్, గురుదా
సు జెనర్టీ, బిక్టర్ గోవిందపాలు మున్నగువారు కవిప్రశంస
గావించిరి. అంగ్ల భాషయందు నున్నత విద్యావికారములైన

విద్యాంశుల దేశభాషా వాద్యమునుఁ బరిశ్రమచేయుచుం
డుటయు, మహాకవి పూజనమున సర్ గురుదాసు జెనర్టీవంటి
వారు ప్రధానార్థకత్వము వహించుటయు, వంగవాద్యము
యొక్క మహాత్మ్యము దేశకుఁ దార్కాణములు. తెలుగు
దేశపు స్థితిగతుల నిచ్చటి విషయములలో బోల్చిచూ
సిగ్గుచేటు.

హిందూ స్కూలు.

కలకత్తాలోని హిందూ హైస్కూలుయొక్క 100 వ
సాంవత్సరికోత్సవముల ప్రేరణముగా జరుపఁబడినది. గౌరవ
నీయులైన పి. సి. లయనుగారి రధ్యక్షత వహించిరి. కార్మికేతి
ప్రభువుగారి రభినందనవాక్యములతోఁ గూడిన, సందేశమును
బంజిరి, నూరు సంవత్సరముల క్రిందట, 1817 వ సంవత్సరము
జనవరి 20 వ తేదీని దేవిడ్ హేరు, రాజా రామమోహనరా
యి, నర్ హైడ్ ఈస్టుగార్లు చేరి యింగ్లీషు విద్యాబోధనము
నిమిత్త మొక పాఠశాలను స్థాపించిరి. అదియే నానాటి కళి
వర్షియై యిప్పుటి హిందూ స్కూలుగను, రాజగోపాళ కళాశా
లగను భరిణమించినది. ఈ సంవత్సరమున "ఇండియన్ మేస్సే
జరు" పత్రిక యొక యంశమును జ్ఞాపకము చేయుచున్నది.
ఈ పాఠశాల స్థాపింపఁబడినపుడు భార్యాచారపరాయణు
లెల్లరుఁ జేరి. స్కూలు కమిటీలో రాజారామమోహనరాయి
గారున్న యెడలఁ దమబాలురను బంపమని జెనరించెడు.
విద్యావ్యాపనము ప్రధానము గాని యెవ్వరు చేయుటయుఁ
ప్రధానము కాదని భావించి రామమోహనుడు తన సంబంధ
మును వదలుకొనెనట. ఆహా! నాయకులలో నగ్ధకాములును
కీర్తికాములును నిండియున్న యీ దినములలో రాయలవారి
యున్నతాదర్శము నిత్యసంస్మరణీయము కదా!

కర్తీసు గొడవ.

మణిచికో చెడ్డకో నల్లరికో? బడ్డ కర్తీసు గారేనిచూర్చి
నేటి ప్లేటుమనుపత్రిక విచిత్రభరిణిలో ప్రాయమున్నది.
చూడుడు:

"కర్తీసుగారి యభిప్రాయములకు విలువగాని వ్యాప్తి
గాని లేనేలేదు. వానిని తదివిన యింగ్లీషువారు కొంపమునింగి
పోయినట్లుండెడి ఆధోరణియు, ఆత్మప్రమాభివృద్ధియు గూర్చి
రచయితకుఁగల యాశ్చర్యకరమైన యహంభావమును, గాంధీ
నవ్యులొనరుచుండురు. ఇప్పుటికైన హిందూరాజ్యకంఠజ్ఞులు
వై పటాటోపముల మనుష్యులను గుర్తించి యేర్పడుచున్న
కెట్టి ప్రాముఖ్య మియనలేనో తెలిసికొనవలెను"

మంచిదేకాని, కర్తీసుగారి టెల్లు ప్రోసివేయబడఁదగిన
జాతీయైవదో, మెన్టల్ మేరిస్సుగా గ్లాయనయభిప్రాయముల
నెల్లు మన్నించికో, గవర్న మెంటు హాసులలో నాయకు
నాతిభ్యమెల్లు ప్రాప్తించెనో? మెన్టల్ గారు కానననభలో
ఆయనను గుఱించిన స్తోత్రపాఠముల నేల పాడినో, ఆయన
'ప్రయివేటు' లేఖలు గవర్న మెంటు ముద్రాశాలలో నెల్లు
ముద్రింపఁబడెనో, "ప్లేటుమను" పత్రిక కనుగొనవలసి
యుండును.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర
రయులు వే కంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లండులో ఇంకార్పొరేటెడు కాబడినది.)

ప్రకటన. (685)

1890 వ సం॥ 9-వ వంబర్. రెయిల్వేఆర్డు
26 వ నెంబరు సెక్షన్ యొక్క నిబంధన ప్రకా
రము 1917-వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెల 26-వ
తేది మొదలుకొని ఏలము ముగియు దినమువఱకు
ప్రతిదినము 12 ఘంటల నుండి మిస్టర్ మీర్జా
సురాబ్జి కారక వారివలన అనేక విధములయిన
దావా లేని సామానులు బహిరంగముగ సెక్ట్రల్
సేక్షన్ వద్ద ఏలము వేయబడును.

ఏలమువేయబడు సరకులజాబా మన్ రాన్
అందు సడర్క మహారాటా రెయిల్వే జనరల్
ట్రాఫిక్ మానేజరు ఆఫీసులో పుచ్చుకొనవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

జె. ఇ. మెండోన్సగారు:—ఇండియా మేరీక్ సర్వే శాఖ అసిస్టెంట్ సర్వేయరుగా నున్న (88 ఏండ్ల ఈడుగల) మెండోన్సగారు జనవరి 31 వ తేదీన బాస్రానుండి ప్రవాహ మునందు మునిగిపోయిరి తెలియుచున్నది. వారు వారియు దొంగవర్గమును కూడూరులో కొంతకాలము పనిచేసి యుద్ధారం భమునందు బాస్రాకు వెడలిపోయిరి.

చెన్నైపురి ప్రొద్దుద సంఘ సంస్కరణ సమాజము:—ఈ సంఘముతరపున 15వ తేదీనాడు ఆంధ్రము 5.30 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ హాలులో జ. రంగనాథ ముదలి యాక్ గారు “పురుషోత్తము, సంఘ సంస్కరణ విషయమున దాని యుపయోగము” అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసిం చెదరు. డ. గోవింద మన్నారాగ రధ్యక్షత వహించెదరు.

ఒక ప్రమాదము:—ఈ యువయుతులు తంబునెట్టిబి ధిలో కలవల రామసుబ్బు నెట్టిగారి లక్ష్మీ ఆర్యపాఠశాలకు ప్రక్కను నిర్మింపబడుచున్న నగరపాలన సంఘమువారి భవనమునందు రిగురు కూతలు ఒకగోడనుగట్టుచు గోడదగువ నుండగా, నది ఆకస్మికముగా పడినది. రిగురు మరణించి రనియు, తక్కినవారికి గొప్పగాయములు తగిలినవనియు, తెలి యుచున్నది. గాయములకగిలినవారిని ఆసుపత్రికిపంపిరి.

ఉద్యోగ విషయములు:—దక్షిణ దివిజను సాబ్బు ఆఫీస్ లోకాఖయందు డిప్టీ కమిషనరుగానున్న ఇ. గ్రహము వి. సి. యన్ గారు ముఖ్య కమిషనరుగారికి కార్యదర్శిగా నియమింపబడినందున, వారి స్థానమునందు కాకినాడలోని అసిస్టెంట్ కమిషనరు బి. దల్లియ్య, బి. టి. ప్లేమింగ్ గారిని నియమించిరి. ప్లేమింగ్ గారి స్థానమునందు ఇక్ సెక్టరుగ రు సి. యస్. హెచ్చగారిని నియమించిరి గా నియమింపబడిరి.

ఒక యువన్యాసము:—21 తేదీ నాడు ఆంధ్ర మారు గంటలకు ఆలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయ పండితు లగు యల్. ఎఫ్. రమ్బ్రాక్ విల్లియమ్సు గారిచే “హిందూదేశ చరిత్రలో భూగోళ సందర్భముల” గూర్చి చెన్నైపురి విశ్వవిద్యాలయ భవనమున ఉపన్యాసము జరిగించుట తేర్పాట్లు చేయ బడుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారి యనుమతియు కోరబడినది. ఉపన్యాసమున కందఱు రావచ్చును. ప్రవేశము టికెట్ల మూలముగా నుండును. శనివారమువరకు టికెట్ల ట్లమ్మబడును. తర్వాత ప్రిన్సిపలులద్వారా విద్యార్థుల పంపు విజ్ఞాపనము లీవై విద్యార్థులకుమార్తము రిజిస్ట్రార్ గారు టికెట్లనిచ్చెదరు.

మాంటురోడ్డులో నొక హత్య:—కడచిన ఆది వార ముదయమున మాంటురోడ్డులోని మోతీమహల్ దొడ్డి యందు లక్ష్మీ యను యువతికి శిబరము పడియుండెను. ప్లేమింగ్ గారి కి సంగతి తెలియగా కమిషనరుగారు తక్షణ ము విచారణ ప్రారంభించిరి. మోతీమహల్ భవనము వేంకటగిరి రాజకుటుంబము వారిది. ఇందలి పరిచారికలలో లక్ష్మీయు నొకతగా నున్నది. ఈమె ననేకులు మోహ దృష్టితో చూచుచున్నట్లు ఆనేకపురుషులు ఆమెయందలి మోహముతో పరస్పరతైరము కల్పించుకొని ఆమెను చంపినట్లుల తోచుచున్నవి. నిన్న జరిగిన విచారణలో నెవరో తెలియనివారు ఆమెను హత్యచేసినట్లు పంచాయతీధారు లు నిశ్చయించిరి. ఇంతవరకు మాంతకులెవ్వరును దొరకలేదు.

నూతన పరపతినిధి:—చెన్నైపురిలోని రాయ శేటి యందలి భార్యసంఘమువారు నిరుపేదల యుపయోగాధము రాయశేటియందొక పరపతినిధి నేర్పాటుచేసిరిని తెలియుచున్నది. అందు నెలకు రూపాయలు రి వైసలకు మించని వడ్డీతో, కొంత చరాస్త్రీ జామీనుగా గ్రహించి పేద జనుల కప్పుల నిచ్చెదరు. మూడు విధములగు డిపాజిట్లను ఏర్పాటుపడినవి. ఈనిధి యుద్దేశము నిరుపేద జనులకు మాన్యదీలు మున్నగు సాహుకారుల బొరిసుండి రక్షించి అవసరమైనప్పుడు ఋణముల నొసంగి వారి యాస్తులను గాపాడుట చేయ. ఋణదాతలగు సాహుకారులవలన పేదవారికి గలుగు కష్టములు పెక్కులు గలవు. ఈ సంఘమువారిదివలన పరపతి సంఘము నొక దాని నేర్పబడి ప్రజాసేవ చేయుచున్నా రు. ఈ సదుద్యమము సఫల మగునని కోరుచున్నాము.

కీర్తిశేఖరైన డాక్టరు టి. నారాయణస్వామి గారు—డాక్టరు టి. నారాయణస్వామిగారు గడచిన ఆది వారమున నెల్లూరులో స్వగృహులైరిని వ్రాయుట కంఠియు చింతిల్లుచు న్నాము. వీరు చిన్న నాకరిలోనుండి తుదకు జిల్లా వైద్యశాఖాధికారపదవి నొందిరి. వీరు కటకపురిలో వైద్యపరి ష్టుయందు తేరి హిందూదేశములోను దిగువబర్మాలోను ఆనేక ప్రదేశములందు హాస్పిటల్ సైంటుగానుండిరి. వీరు మదరాసు వైద్యకళాశాలలో దేహవిభాగ శాస్త్రమున సహాయపండితులుగా నియమింపబడిన తర్వాత యల్. యం. యస్. పరీక్ష యందు తేరిరి. తదుపరి చెంగల్పట్టులోను తిరుచివాపల్లిలో నసిస్టెంట్ సర్జనుగానుండి తుదకు జిల్లా వైద్యశాఖాధికారులై 35 వత్సరముల సర్వీసు అయిన వెనుక ఉపకార వేతనము నొందిరి. వీరిని ప్రభుత్వమువారు చెన్నైపురి వైద్యకళాశాల యందు సహాయపండితులుగా నియమించిరను విషయమునుండి యే వారి కీర్తి సామర్థ్యములు వ్యక్తము కాగలవు.

హారంస్థాన్ సర్కసు:—మహాకార్యములు సం తతాభ్యాససాధితములు. నిరత పరిశ్రమము అభ్యాసమునకు మూలము. అభ్యాసపరిశ్రమముల సంయోగము దుస్సాధ్యమును సుసాధ్య మొనర్చును. “దుస్సాధ్య”మను పదము బుద్ధిహీ నుల నిఘంటువులందుండునని పూర్వ మొక మహామహుడు చెప్పి యుండెను. నిరంతరపరిశ్రమాసాధ్యము లగు కార్యము లుండ జాలవు. అభ్యాసశక్తియు ప్రకృతి వికాససాధనము. నిన్నరాత్రి సర్కసు ద్వితీయ ప్రదర్శనమునందు అభ్యాస శక్తి నిరూపణము సువ్యక్త మొనర్పబడినది. సాధారణమగు టక్క 15 అడుగుల ఎత్తుగల పలకలను దాటుటయు, ఒక శ్రీ విశేషవైపుజ్యముతో గుట్టుమువై స్వారిచేసి దానివై ననేకవిధముల నాడుటయు, ఇంకొక శ్రీ చేతులను కాకుల ను ఆనేక విధముల వీలుకాని రీతుల వంచుటయు, తీగవై నడచుటయు, ట్రెపిజువై బాలురు కసరత్తు ననేక విధముల జేయుటయు, హరిజాంటల్ బారులవై ననేక విధముల కసరత్తు చేయుటయు సభ్యుల కత్యానందము గలిగించినవి. అడవి వైద్యపులులను రెండువైపుల నుంచుకొని నడుచు సింహమువై నొకడు స్వారిచేయుటయు అతనియొద్ద నాచుగములు పిల్లల వలె సంచించుటయు అహదకరములగు నున్నవి. ఒక బాలు డును బాలికయు చేసిన అంగసంగీత గానము శ్రోతలకు ఆనందముగలిగించినది. మొత్తముమీద ప్రదర్శన మతిమనోహరము గానుండెను. ఇంచుమించుగా వేయమందిచ్చియుండును. సర్కు సువారి ప్రదర్శనములు జయప్రదములగు నుండగల వని నమ్మి చున్నాము.

ఎగ్జూరు బాలికాపాఠశాల:—ఈ పాఠశాల యొక్క యెనిమిదవ వార్షికోత్సవము అక్టోబరు 15వ తేదీన జరిగి గా. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు గారి ఆధిపత్యముక్రింద ఆదివారము నాడు ఆంధ్రము జరిగెను. చాలమంది పురుషులను స్త్రీలు నువిచ్చిరి. ప్రార్థనసంగీత కోలాటములతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. అగ్రాసనాధి పతికి ద్రవిడభాషయందు స్వాగతప్రముఖోసనన వెనుక 1915-16 యొక్క రిపోర్టు చదివి పాఠశాలవృద్ధికి వచ్చుచున్నదని తెలియజేసిరి. శీతములు లేక నే విద్యచెప్పుచున్నందున పాఠశాలకు ధన సాహాయ్యము చేయవలయునని కోరిరి. అగ్రాసనాధిపతి బహుమానము లపంచిపెట్టిన తరువాత డాక్టరు ముత్తలక్ష్మి అమ్మల్ గారు మాణి భాషలో “శ్రీ విద్యా” విషయమును గూర్చియు, శ్రీమతి నాగరత్నం అమ్మల్ గారు తమిళభాషలో “బాలిక లయొక్క విద్య” అను విషయమును గూర్చియు ప్రసంగించిరి. అగ్రాసనాధిపతి బహుమానముల నొందిన వారి సభినం దించుచు, పొందజాలనివారిని ప్రోత్సహించుచు తమకీర్తికొలది పాఠశాలకు సాధును చేసెదననియు పాఠశాల ప్రాంతముల నుండువార లందరును పాఠశాలాభివృద్ధికి పాటుపడ వలయునని చెప్పి శ్రీ ప్రోత్సాహము మీద కాని శ్రీ విద్య వృద్ధి నొందదని నుడివీరి. చిన్నపిల్లలకు మాత్రము కాక పెద్దవారికి సహితము విద్యగరపవలెననియు, ఇందుల కుత్తీతయపాధ్యాయములుగా నుండవలెననియు, శ్రీ పురుష లిఖితురీవిషయమున పాటుపడవలయుననియు, పాఠశాలయందు గాని, యుపాధ్యాయులలో గాని చెడుమానసులున్న, వాని నడుగుంట చేసినగాని పెద్దవారిని పాఠశాల కంపనయు, చెప్పి తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. అగ్రాసనాధిపతికి వం దనము లర్పించిన వెనుక జాతీయగీతముతో సభ ముగిసెను.

నీటి మునిసిపలు బిల్లు.
నిన్నటి సాయంకాలము కెల్లెటూరులో గా. టి. రంగాచారిగారు “నూతన నీటి మునిసిపలు బిల్లునందు ఆర్థిక నూతన” అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసమునం దీక్రింది విషయములు ముఖ్యములు:—

చెన్నైపురి నగరపాలన సంఘమునకు ఇక 10,15 సం వత్సరములలోగా 10 లక్షల రూపాయల మూలధనము కూడ వలసిన యగత్యముగలదు. వ్యయములు నానాటికి వృద్ధియగు చున్నవి. ఈసందర్భమున ఈజిల్లుప్రకారము నగరపాలన సం ఘమువారు ఇంటిపన్నును ఆస్తులపన్నును విధించుట కధికార ము గలిగియుండురు ఈపన్నులు ఆస్తులనిబట్టవల నాలుగవ వంతువేల కుండవచ్చును. ప్రస్తుతము ఆస్తులమీద వేయబడు పన్ను నూటికి 18½. ఇప్పటికి చెన్నైపురి ప్రజలకు ఆస్తులపన్ను ఎక్కువగా వేయబడినది. నగరపాలనసంఘపు రాబడిలో ఆస్తులపై పన్నులవలన 2.3 లక్షలుగనన్నది. ఆస్తులవిలువలో నాలుగవపాలు విధించునెడల సంఘమువారికి సంవత్సరము నకు 7 లక్షల రూపాయల ఆదాయముగలుగును. ఇంతయే ఈ జిల్లుప్రకారము వృత్తిపన్ను త్రోసివేసి, వృత్తిపన్నున, వృ త్తిపన్నులోనగమును విధించుదురు. వృత్తిపన్నులవలన ఇప్పుడు 160000 రూపాయలు వచ్చుచున్నవి. ఈవృత్తిపన్నును ప్రభుత్వమువారి యనుమతిలేక విధింపవచ్చుక. గాని శ్రోత్రిపన్నును ప్రభుత్వమువారి యనుమతితో విధింపవలెను. పిమ్మట రంగాచారిగారు బిల్లునందు గల ఇతర ముఖ్య విషయములను వివరించిరి.

అధ్యక్షులగు డివాన్ బహదూరు కృష్ణస్వామి రావు గారు స్వల్పపన్యాసమును గూర్చి విరమించిరి.

మిత్రమండలి విజయమును నిరసించుటయును చైతరు తంలివారల సత్యమును శంకించుటయును అపుడపుడు కనం బడుచున్నను మొత్తము మీద బంగాళీయునందలి ప్రతికూల రాజభక్తిని కలిగియే వాయున్నవి. యుద్ధమునుగురించిన వ్యా సములు నిరాశేషణములు. ప్రతికలన్నియు రాజభక్తిని ప్రక టించి అభ్యంతరమును కలిగింప వనియును సహకారుల మయ్యెదమనియును వ్రాసినవి. బంగాళీ స్వచ్ఛంద సేన-విప్లవా పరాధములు-దేశరక్షక శాసనము మున్నగు విషయములు చర్చిం పబడినవి. ప్రతికాశాసనము ననుసరించి 2 కరపత్రములును 3 పుస్తకములును (చాలభాగము ఉరుడు భాష) వశపరుయొన బడెను. 3 ప్రతికల 3 ముద్రాకాలల యజమానుల యొద్దనుండి ధరావతు కోరరబడెను. నౌకా సాంక్రామిక స్మృతులనుచులు జరుపవలసిన ఆవశ్యకత కలుగనేలేదు.

అభినవ భినుసేనుడగు ప్రొ. రామమూర్తి నాయడు గారు
త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ అత్యున్నత దేహబల ప్రాధిమ్యము ప్రదర్శించెదరు.

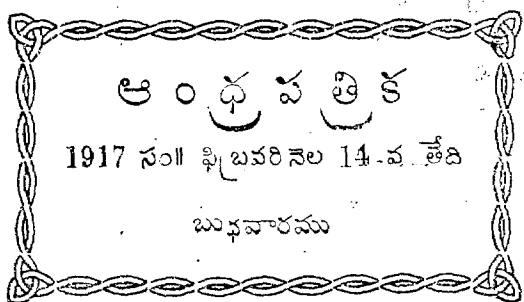
కావలి	కాకినాడ
ఒంగోలు	పితాపురము
తెనాలి	తుని
గుంటూరు	(683) ఎలమంచిలి
బెజవాడ	అనకాపల్లి
ఏలూరు	విశాఖపట్నము
రాజమహేంద్రవరం	విజయనగరము

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రెయిల్వే కంపెని, లిమిటెడ్డు.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పోరేటు కాబడినది)
1917 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 1వ తేదీ లగాయతు ఒకటిన్నర రేల్లు చార్జీచేసి ఇచ్చుటను, బండ్లకుగాను సగము రేల్లుచేసి మోటారుకారులు, గుర్రములు, పల్లకిలు మున్నగునవి రద్దుచేయ బడును. (684)

విషయానుక్రమణిక.

మా కలకత్తా జాతి	2
స్థానిక వార్తలు	3
ప్రధాన వ్యాసము	
స్వరాజ్యము-గ్రామ పంచాయతీలు	4
యధ్యక్షి, వార్తలు, వ్యాఖ్యలు	5
విరోధ మహాసంగ్రామము	
విదేశీ తంత్ర వార్తలు	6-7
భోక్త సెంటుబార్ల 7 శబ్ద	8
ఇంగ్లీషు తంత్ర వార్తలు	9-10
జాబులు	11

స్వరాజ్యము-గ్రామ పంచాయతీలు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును, ఇంగ్లీషు విద్యయు మన దేశమునకు రాక పూర్వము దేశ మంధకారమును రమై యుండెననియు, స్వపరిపాలనాంకురములను బ్రిటిషు పాలకులే ఈ దేశమందు నాటిరనియు, వారికి పూర్వము ప్రజలు నిరంకుశాధికార భారముచే క్రుంగుచుండి రనియు పాశ్చాత్య విద్వాంసులును చరిత్రకారులును వ్రాయుటయు, వారి వాక్యములను వేదవాక్యములుగ గ్రహించుటయు మనలో జాలమంది కాచారమయి పోయినది. బ్రాహ్మణైకతదులకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు పూర్వము విద్యనే చెప్పక వారి నజ్ఞానమున బ్రాహ్మణులుంచిరిని డాక్టరు నాయరుగారి మధ్య చెప్పుటకు సాహసించిరి. నాయరుగారి అజ్ఞాన దుష్టానములతో మనకు ప్రస్తుతము జాత్యము లేకపోయినను, ఇంగ్లీషు విద్యను మాత్రమే క్రోలి, స్వదేశ చారిత్రమును స్వతంత్రాధారములనుండి పరిశోధక, పాశ్చాత్యాధారములనుండి చదువుటవలన కలుగు విపరీతాన్యధాకములను సూచించుటకు డాక్టరు నాయరుగారే సాక్షిభూతులని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. సామ్రాజ్యములు సమసినను, చక్రవర్తులంతరించినను, రాజులు మారినను, వరివర్తనములు ప్రాప్తించినను గ్రామ ప్రభుత్వము నిర్మలముగ గ్రామపంచాయతీదారులచే నిర్వహింపబడుచుండెనని మన దేశచరిత్ర మున్ఫోషించుచున్నది. సర్ థామస్ మన్రోగారినినట్లు గ్రామ ప్రభుత్వము “ప్రజా సత్తాకము.” మనము స్వరాజ్యము నాకాంక్షించు నీ దినములలో స్వరాజ్య సాధము నెల్లు నిర్మింపవలయునో ముందుగ చెలిసికొనుట పరమకర్తవ్యము. స్వపరిపాలనము గ్రామమును పునాదిగాగలిగి దానితోనే ప్రారంభింపవలయుననియు, దానిపైనితాలూకా, జిల్లాబోర్డులను నిర్మింపవలయుననియు, ఈబోర్డులును, మునిసిపాలిటీలును కలసి రాష్ట్రీయసభ సేర్పాటు చేయవలయుననియు, రాష్ట్రీయసభలు సామ్రాజ్యసభ నెన్నుకొనవలయుననియు చర్చలు జరుగుచున్నవి. గ్రామములో ఇరువదివత్సరములుండిన ప్రతిస్త్రీయును, పురుషుడును భేదములేకుండ పంచాయతీని నెన్నుకొనవలయును. బోర్డులనెన్నుకొను పంచాయతీదారుల సంఖ్య పంచాయతీల నెన్నుకొను గ్రామ ప్రజల సంఖ్యకంటె తక్కువ. రాష్ట్రీయసభ నెన్నుకొను బోర్డుసభ్యులసంఖ్య పంచాయతీసభ్యులకు

తక్కువగనుండును. ఈవిధముగ కొట్లకొలది ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు పంచాయతీలుమొదలు, పయికి పోయినకొలదిని మహాత్కార్యముల పరిష్కరింపవలసిన సామ్రాజ్యసభను బుద్ధిమంతులును, అనుభవజ్ఞులును, విశాలహృదయులునునగు మహాజనులేయెన్నుకొనెదరు. ప్రాశ్చాత్యదేశములం దిప్పుడూ ప్రజాప్రభుత్వమువలన గలుగుచున్న లోభములను ఒక్కొక్క యంతస్తు పయి కెక్కిన కొలదిని ప్రాటరులసంఖ్యను తగ్గించుటచే నివారింపవచ్చునని ప్రొండవరాజ్యంగనిర్దాత లనుచున్నారు. స్వరాజ్యసాధమునకు పునాది యగు గ్రామ పరిపాలనము మనపూర్వులచే నెల్లు నిర్వహింపబడెనో తెలిసికొనుట మన ప్రస్తుతోద్దేశము. ఈ గ్రామపంచాయతీదారులలో నన్ని కులముల వారుండెడివారు. 30 మొదలు 70 సం॥ ల వయస్సుగల స్త్రీ పురుషు లందరును నియామకులు. స్త్రీలు సయితము పంచాయతీదారులుగ నెన్నుకొనబడుట అలవాటు. గ్రామము వాస్తవ్యుల విభజింపబడుచుండెను. ఘోటుగల స్త్రీ పురుషు లందరును ప్రస్తుతము మునిసిపాలిటీలలోవలెనే ఎవరినో ఒక్కరినిపంచాయతీదారుగ నెన్నుకొనుచుండువారు. దక్షిణ హిందూస్థానములో దొరకినశాసనములో 921-వ సం॥ నం దీనియామకము లెల్లు జరుగుచుండెనో వివరింపబడి యున్నది. ఇట్లు గ్రామజన సంఖ్యకు తగిల్లు 10 మొదలు 30 వరకును పంచాయతీదారుల నెన్నుకొనినతరువాత, ప్రకృతపు పురకాలక సంఘములందు వలెనే చిన్నచిన్న కమిటీ లేర్పాటుగచుండెను. ఒక్క కమిటీవారు చెప్పలను, ఇంకొకరు తోటలను, మరియొకరు న్యాయవిధిపాలనమును, వేరొకరు గ్రామపతిష్ఠాపనములగు పాకశాలలను, దేవాలయములను, ధర్మశత్రములను సురక్షించుచుండిరి. ఒక్కసంవత్సర మెన్నుకొనబడిన పంచాయతీదారులు మరియూ దేర్ఘవత్సర మెన్నుకొనబడగూడదని శాసింపబడినది. ఇట్లు చేయుటవలన ధనాభ్యులును, పలుకుబడిగలవారును సుర్భాగమును చేయుటకు నీలులేకుండెను. సంవత్సరాంతమున తమ తమ పనుల నెల్లు నిర్వహించినదియు గ్రామసభకంతకును ఈ పంచాయతీదారులు జవాబుజెప్పవలయును. ఈ విధముగ ప్రజలు తమ స్వగ్రామమును తమపెద్దల మూలకముగ పరిపాలించుచుండిరి. గ్రామ పంచాయతీదారులకు పన్నులను విధించు నధికారము గలదు. గ్రామములోని బావులు, చెరువులు, కాలువలు, బాటలు, చావడులు, దేవాలయములు, శత్రుములు విరివరిపాలనముక్రింద నుండును. వివిధ సుస్థితియందుంచుటకయి ప్రతి గ్రామమునును పన్నులను చెల్లించుటయేగాక శరీరకష్టమునుగూడ తమవలయును. హిమాచలము మొదలు కన్యాకుమారివరకును దేశములో నీవిధముగ గ్రామపరిపాలనము నిరాపూటముగ పూర్వము జరుగుచుండగ ప్రజలకు స్వపరిపాలనాశక్తి లేదని యన్యాయాచారముజేయుట న్యాయమాయని పూనా సారాజ్యసభవారి ప్రైమాసిక ప్రతికలో పట్టవలెగా రుజుగుచున్నారు. పంచములు తప్ప గ్రామపరిపాలనలో నందరికిని చదువు చెప్పబడుచుండెను. ఉపాధ్యాయులకు గ్రామపంటనుండి ధాన్యమును బేరెనము క్రింద కొలుచుచుండిరి. విద్యాదాన మందరికి నుచితము. కాని నిర్బంధము కాదు. ఈ గ్రామ విద్యావిషయములను గురించి వేరొక సందర్భమున మత్తయిగా రిల్లు వ్రాసియున్నారు. ప్రజలకు తగిన యధికారములను, ఉత్తరవాదములను నొసంగినచో గ్రామ విద్యా సంకల్పములను జయప్రదముగ

కొనసాగింపగలరు. కాని వారికి స్వాతంత్ర్యము గాని, అధికారముగాని, ఉత్తరవాదముగాని నొసంగనిచో ఈ గ్రామప్రతిష్ఠాపనములలో వారి కభినివేశముండదు. పూర్వము గ్రామోద్యోగస్తులగు కరణము మునసబులును, గ్రామ పోలీసుసిబ్బందియు గ్రామ పంచాయతీదారులకింద నొకరులుగనుండిరి గాని యిప్పుడు బ్రిటిషుప్రభుత్వము క్రిందవలె గ్రామయజమానులును, నిరంకుశాధికారులునుగారు. ఏశాసనము దయినను గ్రామపెద్దల యొక్కయు గ్రామ పంచాయతీదారుల యొక్కయు మాట లుండునే గాని గ్రామోద్యోగస్తులమాట తలపెట్టనే తలపెట్టబడదు. గ్రామ పంచాయతీదారుల సేవకులయిన వీరిని పేర్కొనుటయే యనవసరము. గ్రామకరణముగాని, మునసబుగాని పూర్వము మన గ్రామములలో నాయకులుగ గాని, అధికారవంతులుగ గాని ఉండిరిని తలంచుట పెద్ద పొరపాటనియు, ప్రజాసత్తాకపు టుద్దేశముల కెవరినో యొక్కెద్దరిని నాయకులనుగ జేయుట వ్యతిరేక్తమనియు పట్టగనగాను వాకొనుచున్నారు. పూర్వము గ్రామములోని ప్రతివ్యక్తికిని కావలసినంత స్వాతంత్ర్యముండనది. ఆ దినములలో సర్కారువారికి జవాబుదారులు పంచాయతీదారులే గాని గ్రామస్తులుకారు. ఇప్పుడెన్నెనో పంచాయతీలు పాడయినవి. గ్రామములలో పంచాయతీలు లేకపోవుటవలన కక్షలు బలినినవి. కలహములు మొండయినవి. బ్రిటిషుపాలకులు సర్వాధికారములను తమ హస్తగతము జేసికొని ప్రజల కందు ఉచితభాగభేదము నెల్లు కల్పించుట లేదో, ఆ విధముగనే గ్రామపంచాయతీలకు బదులు గ్రామోద్యోగస్తులొక్కరిద్దరి చేతిలో గ్రామపరిపాలనమును కేంద్రీకృతము చేసియున్నారు. అటులు చేయనిచో అధికారవర్గప్రభుత్వము సాగనే సాగదు. అధికారవర్గప్రభుత్వ మనిన ఎవరో పదిమందిచేరి దేశమునంతయు నేలుట. అధికారవర్గము గట్టిగా బిగించి పట్టుకొనియున్న ప్రభుత్వమును మనదేశమందలి విద్యాధికుల చేతిలోనికి చాల భాగము మార్చుటకును, గ్రామప్రభుత్వమును గ్రామ పంచాయతీదారులకు మార్చుటకును మన రాజ్యాంగ సంస్కర్తలు భగీరథప్రయత్నములను జేయవలసియున్నారు. అప్పుడే దృఢమయిన పునాదులపై నిర్మింపబడినరమ్య స్వరాజ్య హర్మ్యము తలయెత్తగలదు.

యధ్యక్షి.

దురాశయును దురహంకారమును లోకమునకు మహా ప్రదమమును గలుగజేయుచుండును. దురహంకారులు క్రోధోద్దిపితులై మన్నమిన్నుగాక స్వసంహారమున కుపక్రమించుదురు. దురహంకారము విపరీతమైన దురభిమానమును ప్రజ్యలించజేసి పరనాశమునకును స్వనాశమునకును గారణంబగుచున్నది. జర్మనుల దురభిమానము వర్తమాన మాంసునందు ఘోరరూపమునుదాల్చినది. సముద్రమునందు శకలరాజ్యముల నొకలను ధర్మాధర్మవివక్షిత లేకను మంచ సమకట్టినది. గతించిన పది దినములందును 70 స్త్రీమరులను ధర్మాధర్మ వివక్షిత లేకను జర్మనుల జలాంతర్గామియులు ముంచినవి. ఈ యువక్రమణమువలన అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు జర్మనుల మిత్రత్వమును నుపసంహారమును జేసినది. ఇంత వరకును తటస్థ స్థితియందున్న అమెరికా దేశము శత్రుత్వమును వహించుట వలనను జర్మనులకు గలిగెడి నష్టము గల్గునుని జర్మను యధ్యక్షత్రజ్ఞులు తెలిపి యుండిరి. అమెరికావారు శత్రుత్వమును ప్రకటించుటవలనను మిత్రమండలి ధర్మభావమునకును బలము గలిగెడిది. యూరపు ఖండమునందు భూరంగమునందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నిర్ణయించుటకు బూనుకొనిన సమస్యనే సముద్ర రంగమునందమెరికా పూనుకొనవలసి వచ్చినది. స్వస్వరాజ్యములను మహారాజ్యములనుండి రక్షించుటకు ధర్మసూత్రములుగలవా

లేచా యను సమస్యను నిర్ణయించుట యూరపు ఖండమున కవసరమైనది. బెల్జియంసంరక్షణమును జేయుటకు ప్రతిష్ఠ చేసిన జర్మనీస్వలాభమును పరిగణించి బెల్జియము స్వాతంత్ర్యమును గౌరవమును నాశనము చేసినది. ఇది అంతర్జాతీయ ధర్మమునకు విరుద్ధము. ఈ విరుద్ధావరణమునకు ప్రతీకార మేర్పడ నంతవరకు యుద్ధము నిలుచుట యప్రశస్తము. సముద్రరంగమునందు ఓడలను ముంచుటయందు నియమముల నాదరించుటకు జర్మను లమెరికనుల కభయహస్తము నిచ్చిరి. కాని అవసరము పట్టినపుడు జర్మను లానియముల నుల్లంఘించి సర్వసంహారమున కుపక్రమించిరి. భార్యధర్మ వివక్షతలేని జర్మనుల నొకా సంహార తంత్రము అంతర్జాతీయ ధర్మమునకు విరుద్ధము. భూమియందువలె సముద్రమునందును జర్మనులు అంతర్జాతీయధర్మమును నుల్లంఘించిరి. స్వలాభము నకై అంతర్జాతీయ ధర్మము నుల్లంఘించిన జర్మనుపక్షమునకు మిత్రమండలి పక్షమునకును ధర్మగ్రహణమునందు భేదభావము గలదని విల్సనుగారికి సయితము గ్రహించుట తప్పనిసరియైనది. విల్సనుగారి గ్రహణమునకును మిత్రమండలికి ధర్మ బలసాహాయ్యము గలుగునుగాని భౌతికబలసాహాయ్యము గలుగునని ప్రస్తుత స్థితియందు నమ్ముటకు వీలులేదు. విల్సనుగారు నాకా నిరోధపు ప్రతీకారమునకు దగిన సాహాయ్యము కొరబడునుగాని యుద్ధము కొరబడ దని తెలిపినట్లులు తంత్రసంబంధ శక్తి తెలుపుచున్నది. జర్మనుల నాకాభంగతంత్రము వలన లోకమున కంతకును నాపారమైన నష్టము గలుగుచున్నది, గలగనున్నది. ఈ తంత్రము ప్రబలముగ సాగిన శత్రుపక్షమునలె మిత్రమండలియును లేటప్ప రాజ్యములును పశ్చిమది యుండవలసిన కాలము రావచ్చును. ఆ కాలము సంప్రాప్తమైనయొద్దము నిగాటంకముగ ముగియునని జర్మనుల సంకల్పము. ఆ సంకల్ప మెంతవరకు కొనసాగునదియును మిత్రమండలి ప్రయత్నములవై నాధారపడియున్నది. అంగ్ల మంత్రులు పరాను మంత్రులు జలాంతర్గామిల దుండగములకు దగిన ప్రతీకారము కల్పింపబడునని తెలిపియుండిరి. దాని ప్రయోజనము ముందు చూడవలసిన యున్నది.

జర్మను లీఘారకృత్యములకు బూనకొనుటకు గల కారణము ఈ సంవత్సరమునందు వారు యుద్ధమును నిర్వహించ లేకపోవుట యని యూహలు గలుగుచున్నవి. జర్మనీ జేశమునందు ప్రజలు అన్నము శేకను మాడుచున్నారని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. యుద్ధరంగమున కవసరమైన వైద్యనివహములు లేవనియును వదలిగలదు. ఈవదతుల సత్కార్యములు రెండు మాసములలో విధితముగాగలదు. మిత్రమండలియుద్ధసభయందు యుద్ధ విగ్రహితకాలంతమునం ముగించునట్లులు నిర్ణయింపబడిన దని మంత్రులు తెలిపియుండిరి. ఆభావమున కనుకూలముగ హేమంతము పూర్తికాక పూర్వమే తూర్పురంగమునందును పడమటిరంగమునందును మిత్రమండలి యరగ్గందమున కుపక్రమించినది. కార్యేక్షియనుల సంక్షణము దుర్భరమని ఆస్ట్రీయా తెలియ జేయుచున్నది. పడమటి రంగమునందు సోము ముఖమునందు గ్రాండికోరు ఆంగ్లేయులకు వశమైనది. ఆంకరు సాంతమునందు ఆంగ్లేయులు కొంతముందుకు పోగలిగిరి. పరానులు ఎంబర్నిలైను లొరెయను ప్రాంతములందు నిజాయమును బొందిరి. పడమటిరంగమునందు యుద్ధస్థితి మిత్రమండలి కనుకూలముగ నున్నది. జర్మనుల ప్రతిఘటనాసామర్థ్యము దుర్లభమనియును స్వదేశీస్థులుగల ప్రయత్నముల జేయుచున్నారనియును వార్తలు తెలుపుచున్నవి. వానియందలి సత్కార్యముల నిర్ణయించుట దుష్టము.

రుమేనియా రంగమునందు జర్మనుల బలము సిరెటినది ముఖమున నిలువబడినది. రుమ్యనులు మోడ్లెవియందును కార్యేక్షియనులయందును శత్రువులను ప్రతిఘటించుటకు సమర్థులగు లగియున్నారు. సిరెయందును మెసపొటేమియాయందును తురుష్కులకు పరాజయము గలుగుచున్నది. ఇతరతటస్థ రాజ్యములకు అమెరికాకుగల బలము ప్రతిపత్తి లేనందున విల్సనుగారివలె అమెరికాతో మిత్రత్వమును నిలుపుదల జేయుటకు సామర్థ్యము లేకున్నది. కాని లోకమునందలి అన్ని రాజ్యములును జర్మనుల ఘోరకృత్యము అధర్మమని ఏకగ్రీవముగ బ్రకటించుచున్నవి. లోకాభిప్రాయమునకు ప్రతికూలమైన యుద్ధతంత్రమును నవలంబించి నిజాయమును బడయటకై జర్మనులు ప్రయత్నించుట దైవమునకు ధర్మమునకు ప్రతికూలము. జర్మనుల ఘోరకృత్యములు పరాజయ సూచకములుగాని విజయ సూచకములుగావు. కాని యుద్ధాంతర విఘోరకృత్యములవలన విశేషమైన నష్టము గలుగ గలదని జర్మనులు తమకు గలిగిన నష్టమును నితరులకును గలిగించిన యుద్ధాంతరము వ్యాపార నాకాదళ బలమునందు జర్మనులకు నీచదళ గలుగక మధ్యస్థితియైనను గలుగుట కీ తంత్రము తోడ్పడుచున్నది.

అంతర్జాతీయములు. సర్వేరయను దురాగతములు కొంతకాలము వఱకును ప్రబలమని నీమ ప్రభుత్వము వారును, వారి పక్షమున మాటలాడు వక్తలను పలుకుచున్నారు. మొట్టమొదటి ముమ్మరము తగ్గినతరువాత అంతర్జాతీయములను నిర్మూలము చేయ గల సామర్థ్యము సముద్రరక్షణాధికారులకు గలదనియుచెప్పుచున్నారు. అంతర్జాతీయముల దుండగముల నాపుటకయి ఫలానిప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవని టూకీగా నయినను దొరతనమువారు ప్రచురించినవో బాగుండునని తలంచుచున్నారు. జర్మనులు నావలను ముంచిన సంగతులే తంత్ర ముఖమున వచ్చుచున్నవిగాని ఇన్ని అంతర్జాతీయములు చేపలవలె బ్రటిషువలలలో జీక్కినవనియు, ఇన్ని యుద్ధ నావలవలన ముంచబడినవనియు బొత్తిగా జెలియకుటలేదు. అంతర్జాతీయముల పక్షము చేపలవలె పోయినను, ఇన్ని ప్రతిదినము ముంచబడు చున్నవని చెప్పిన చాలును. ఈ సంబంధమున వచ్చుచున్న తంత్ర వార్తలలోని సంగతులు జర్మనుల కనుకూలముగ నున్నవి. “మాచిలిరా ఇన్ని ముంచి నారు” అని ముక్కుమీద నేలుచేసి కొనుట కవకాశము కలుగుచున్నది. జర్మను అంతర్జాతీయముల చేపలవలె నావల చేక్కినను, మొత్తపు సంఖ్యను నిర్మూలమును ప్రతిదినమును బ్రటిషు యుద్ధనావాధికారు లిన్ని యంతర్జాతీయములను సయితము ముంచినారని ప్రచురించుట చాల భయమును తొలగించునని నమ్ముచున్నాము.

సిగరెట్లు

పట్టణములలోను పల్లెలలోను సిగరెట్లను త్రాగు ఆభ్యాసము తెగ ప్రబలుచున్నది. ఈ దుర్భాషసమునకు పసిపిల్లలు గురి యగుచున్నారు. బడిలోజరువుకొని చిన్న వాండ్రును, కూలివారివలన బ్రతుకుబాటలును సిగరెట్లను కాల్చుచు వీధుల వెంట నడచుచున్నప్పుడు ఈ చెడ్డ ఆభ్యాసమును మానుగల శాసనాధికారులు దేశీయుల చేతులలో లేకపోయెను గదా యను దుఃఖము వేయుచుండును. సంకములను విధించుట చేత పరదేశీపుసిగరెట్లధర మునుపటికంటె యిప్పు డధికమయినది. అందుచే ఈ పరదేశీపు వ్యాపారము కొంత తగ్గినదని సంతసించుచుండుగ, స్వదేశీ సిగరెట్ల వ్యాపారము విజృంభించినది. బాగుపడవలసిన స్వదేశీ పరిశ్రమలెన్నో పాడయి అనేకమంది పక్షియలయిరి. కాని ఈ స్వదేశీ వ్యాపారమున కాదుర్తి పట్టక నానాటికి పెరుగుచు యజమానలకు లక్షలకొలది రూపుల లాభమును గడించుచున్నది. మూడువయసుల నిచ్చినవో ఆరు సిగరెట్లుగల పెట్టెల నమ్ముచున్నారు. అన్ని భోజనపదార్థములధర లమితముగ పెరిగిపోయిన యాదినములలో ఈ పదార్థ మింత వచ్చుకగ నమ్ముబడుచుండుట విచిత్రముగ నున్నది. పెద్ద పట్టణములలో ప్రతి నాలుగంగుల మధ్యను నొక సారాయు దుకాణమును, సిగరెట్, బీడీ, తమలపావుల దుకాణమును యుండుట మన ఆధునిక నాగరికత నుద్ఘోషించుచున్నది. బజారులో నలుగురు స్త్రీలు నిలబడి తాము సారాయుద్రాగినదేగాక మరి యొక యెనిమిదేండ్ల బాలికచే త్రావించవోవగా నాపిల్ల వలదని అసహించు కొని నిరాకరించుట నీరేఖరి కొలది దినముల క్రిందట జూచియున్నాడు. ఇట్టి నిర్వృణములు వీధుల వెంటనడచు ప్రతివారి కగుపడుచు నేయుండును. ఇట్టి పసికూనల నీదుర్మార్గమునండి కాపాడునిధి రాజ్యాంగమువారిది కాదా? అమెరికాసంయుక్త గాస్ట్లములలోను, న్యూజిలాండు మొదలగు దేశములలోను పదునారు, పదునేను సంవత్సరములలోపు వయస్సుగల బాల బాలికలకు మద్యమునుగాని, సిగరెట్లు మొదలగు విషద్రవ్యములను గాని అమ్మగూడదని కాసింపియున్నారు. హిందూదేశ స్థితికి తగినట్లేదో విధమయిన నిషేధాసనముండినగాని అమితముగ వెరిగిపోవుచున్న ఈ యువద్రవ్యము నాపుటకు వీలులేదు. ఈదేశమునకు వచ్చుచున్న బ్రటిషు వైనిరులును ఈవత్తుక సిగరెట్లను పిల్చుచున్నారు. వారి యాలోగ్య వినివేషమును త్రొక్కుటనకు చేదిపోవుటనిశ్చయము. వారి కొంతకయినను నిషేధ భవనగడుచున్నది.

రేపటి సభ

గోఖలే మంత్రియను నందు బంధక వారమును తక్షణమే ఆపవలసినదని మదరాసు పురజులు సభయొకటి రేపుబరుగును. జనవరి 30 వ తేదీని ఆంధ్రులుగాను మదరాసుకు వచ్చి నప్పు డిట్టి సభయే చెన్న పురి విషపుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగి యుండెను. ఈ పరమ అసహ్యకరమయిన పద్ధతిని ప్రభుత్వము

వారాసంతకమునకు గోఖలే మూలములను నేలకొలిపి సభలు జరిగవలసి యున్నవి. దేశమంతటను నెలకొలుపుబడిన స్వరాజ్య సమితులు మొట్టమొదట ఈపనికి లూసేనేని అందరి కృతజ్ఞులను బొందగలవు. రాజప్రతినిధిగారు మొన్న డిల్లీలో జేసిన ప్రసంగమును బట్టి చూడగా బంధక వార మెట్టి గోఖలే నేతమును, అకాలిని ప్రజలలో గలిగించుచున్నదో ప్రేమారు గుర్తించినట్లే కనపడదు. హార్డింజి ప్రభువుగారు చేసిన వాగ్దానములకు పెమ్మసాక్షి ప్రభువుగారేయొక విధగయిన విపరీతాగ్రమును సయితము చెప్పనంతదూరము వెళ్లిరి. అయిదు సంవత్సరములు గారు. అయిదు దినములయినను ఈ పాపమును నశించుట కష్టము. దొరతనము వారు పిల్లము గ చర్యను జరిపలేని పిల్లల మానమును గాపాడుటయందు వారికి లక్ష్యములేదను యజమాదును పొందవలసినదన్నను. ఎవరో వదిలించి అంగ్లేయుల యజమానుల వక్రమునకు నష్టము వచ్చునని లండనులోని అధినినేతముల మంత్రులుగాను, వారి మిత్రులును బ్రహ్మాండ ప్రయత్నములను జేసి ఈ “బంధకమును” అయిదు సంవత్సరముల వరకును సాగింపవలయునని నిశ్చయించుకొని పాండగా, ముప్పది రెండు కోట్ల ప్రజల గౌరవ మగౌరవాలను తక్షణమే కాపాడుభావము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిందలే కాక ప్రభుత్వమునా మనదా భావమును జూపినను, త్రింకోట్లలో భారత ప్రజలు ఈపాపి బంధక వార మాపి నేనుబడ నంతవఱకు వారికి శాంతిని సంగ కుండురు గాకయని హెచ్చరించుచున్నాను. భారతీయ పత్రికలవలెనే ఆంగ్లేయాజమాన్య పత్రికలును, భారతీయుల వలెనే ఆంగ్లేయైందవ మహాజనులును, ఏకకంఠముతో నీగిరి మెంటు కూలీలను నీటికి పంపుట నాపి నేనువలసిన నని ఘోషించుట కుభదాయకని.

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

లండను స్పెక్టేటరు పత్రికయిట్లు వ్రాసుచున్నది:— హిందూదేశ సేవలో తమ జీవితములను ధార పోయుచున్న ఆంగ్లేయులు భారతీయులలోను, ఆంగ్లేయులలోను సామాజిక బాంధవ్యములను వెంపొందించుట తమ కర్తవ్యముగ గ్రహింపవలయును. తమ తెల్లవర్మము తప్ప బడాయి కొట్టుకొనుటకు మరేదయు లేని తత్కమజాతి ఆంగ్లేయులు తమ నాతి య దురహంకారముచేత ఆదేశముకు దుష్టపితృచము లగుచున్నారు. భారత సంతతికి ఉన్న వోద్యోగముల నిధిముగ నిచ్చుటకుగల కారణములలో నిది యొక్కటి. హైకోర్టులో ఒక భారతీయ న్యాయమూర్తి హక్కుని న్యాయ పరిపాలనము జేయుచుండుటను జూచిన ఒక కలకత్తా ఆంగ్లేయ వక్త సంఘము లోని ఆంగ్లేయుడు భారతీయులయెడ నంత దురుటతనముగ ప్రవర్తించ నేరడు.

భారతీయులను వారిదేశములో నేటిపులని పిలుచు యాచాము సన్న గిలుచున్నది. ప్రదుర్వ్యువాద “ఇండియను” లని పిలువవలసినది యాజ్ఞాపించి యున్నాడు. కాని స్వదేశీ సంస్థానములను “ఇండియన్ స్టేట్సు” అనుటకు బదులుగ నేటిపు స్టేట్సు అని పిలుచుట కరక లేదు. కోరనమునా రికముందు ఇండియన్ స్టేట్సును పిలిచెదరుగాక. స్వదేశీసంస్థానాధిపతులు మొన్న హిందూయిలో వికాసింప గలరాజు గారికి వింకు జేసినప్పుడు చేసిన ప్రసంగములలో ఇండియన్ స్టేట్సు అను పదములను పయోగించిచే గారి నేటిపు స్టేట్సు అని పలుకలేదు. మనదేశీయ వైద్యక సోదరులు ఇండియన్ క్రెస్టియనుల వలె పిలుచుకొనుచున్నారుగాని యిప్పుడు నేటిపు క్రెస్టియనులవలె పిలుచుకొనుచు లేదు. ఎందువలన నయిన నేమి “నేటిపు” అనుపదములను భారతీయులందరికిని అసహ్యము పుట్టినది. ఆ యసహ్యమును కలిగించుటకు ఆంగ్లేయులే కారకులు. నేటిపు ఆయపదమునారు బహువీచముగ నుపయోగించెదరు. భారత మాత సంతతిని నేటిపులని పిలిచి ఆక్ర కాలోని జూలూలతోను, కాఫీరులతోను సమానముగ కట్టివేయుచున్నాడు. ఇంగ్లండులో ఇంగ్లీషు మేను “నేటివే”యయినను నేటివరి ఒక హైందవుడవచ్చుట నాతని పిలిచిచో సహింపవోల్లదు. ఒక స్వామిమాను తనస్వదేశములో నేటివరియను అయిదు పిలువబడుట కొల్లం. స్వదేశీ సంస్థానములను యోగ్యమయిన పదములు “ఇండియన్ స్టేట్సు” అనియుండగా నేటిపు స్టేట్సు అని యెంచుకు పిలువవలయునో?

విజయవాహనం గ్రామము

(రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

యుద్ధము

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— అధ్యక్షులు బేకనుగారు పంపిన పంత్రి ప్రేసింగ్ జరిగిన పథ్యము పార్లమెంటు సభ్యులు జైలుగాకలలు చదివిన, సముద్రమున జలాంతర్గములను ముందుటయందును శత్రువుల ఇంకపన్నాగములను సాగకుండ చేయుటయందును ఎటుల శత్రు బూనితిమో అటులేక జమునకు భవమును పూర్తిగా పడుకూర్చుట యందు మిరుదేశమున పనిచేసినచో నది శత్రువులకు పెద్దగాడ్డలి పెట్టును

ముంచబడిన నౌకలు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— హుగర్టు (నార్వే) వారిల సోల్గా (గ్రీసు) కొన్ని చిన్న చిన్న బ్రిటిష్ నౌకలును ముంచ బడినది. జపానీసు ప్రెస్సు నౌకయందు 80 నంది అమెరికా పశువుల వ్యాపారులనుండి. వారు నావికులతో గూడ కాపాడ బడిరి.

శైదు చేయబడిన బ్రిటిషువారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— అమెరికావారు; శైదు చేయ బడిన బ్రిటిషు శైదీలను చూచుటకు, అను మతింపవలెనని టర్కీ శౌరతమువారికి పట్టుదలగా బ్రిటిషు దౌత్యమువారు వ్రాసిరి. కాని ఇంకవర కెట్టి ఫలితమును కలుగలేదు. ఇంకను ప్రయత్నము చేయబడునని పార్లమెంటు ప్రజలగల్గలో హాళుగారు నుడివిరి.

జలాంతర్గముల ఘాతుకత్వము.

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— వెడవూరు నౌకలోని నావికు లలో ఫిలిప్సెన్ దేశీయు డొకడు నిర్గుండు తీరమునకు పశ్చిమమున 70 మైళ్ల దూరమున ఒంటరిగ వస్త్రహీనుడై చలిచే కొరడుబారి యొక పడవ యడుగున బడియుండగ కాపాడ బడినది. నౌక ముంచబడిన పిమ్మట ముంచవలెనన్న సముద్రమున 5 గంటల నేపు నే నీది నీటితో నిండిన యొక చిన్న పడవను చేరితిని. ఆ పడవలోని నీటిని తోడుచు కొంతనే పటుల కొట్టు కొని పోతిని. అటులనే నాకు స్మృతి తప్పినది. సముద్రపు పక్షులు నన్ను బాధింపగా నాకు తెలివి వచ్చినది; గాని నాయక యవము లెన్నియును నా స్వాధీనమందు లేవు. ఆ బాధ పడలేక దైవమా నాకు మరణమును ప్రసాదింపుమని ఏడుపుచు 19 గంటలటుల గడపితినిని యాతడు చెప్పెను.

గల్లూది అను తెల్లొడ్డు నౌకవైరి హెచ్చరింపకుండనే గుండ్రను వదిలిరి. ఒక ఇంజనీరు వైతట్టునకు వచ్చుచు గుండు తగిలి మడిసెను. నౌకను ముంచిన పిమ్మట నావికులు పడవలో 9 గంటలనే పుండిరి. పిమ్మట వారు కాపాడబడిరి.

ఎత్తా అను స్వీడను స్త్రీరువునైన గూడ హెచ్చరించ కుండనే గుండ్రను వదిలిరి. కెప్టానుకొకడు చెంతకు గొనివచ్చిన పిమ్మట గూడ గుండ్రను వదిలుట నిలుపలేదు. నావికులను పూచిక పుల్లనైన తీసికొన నియ్యకుండ తుపాకులను గురి పెట్టి శత్రువులు గర్వస్వమును దోచుకొనిరి. తరువాత వారు బాంబులను నేసి కాకసుముంచి నావికులను పడవలలో సము ద్రము పాలుచేసి అడ్డగతిపాలు గండని ఆచమచుపోయిరి.

మెంట్గోలా నౌకలోని వారు 6 గంటలనేపు పడవలలో గడపిరి.

జర్మనీలో బంధితులుగ నున్న బ్రిటిషువారు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— జర్మనీలోని బ్రిటిషు పౌరు లను ముఖ్యముగ యుద్ధ సంబంధమున వైదిలుగ పట్టుకొనబడిన వారిని బాగుగా ఆదరించినందులకు బ్రిటిషువారు అమెరికా వారికి వందనము బొసరించుచున్నానని బాల్బురుగారు లండను జగరము నందలి అమెరికా రాయబారి కేజిగారికి లేఖ వ్రాసిరి.

యుద్ధ న్యాయము.

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— మే నెల 31 వ తేదీ వరకును యుద్ధన్యాయములకు 55 కోట్ల పాకులు కావలెను. ఈ ఆర్థిక వత్సమున మొత్తము క్యయము 195 కోట్లు. సేనకు నౌకాదళ మునకు ఆయుధ నిర్మాణమునకును వ్యయము మొదటి 68 దిన ములకంటెను దినమునకు 10 లక్షలు హెచ్చినది.

ఆయుధ నిర్మాణమునకును ఆహార పదార్థ ములకును వ్యయము హెచ్చినది. సంవత్సరము వామాహమిద అధినేతములవారు భవముచాలతక్కువగ గోరిరి. వారివ్యయ ములకువారే పెట్టుబడి పెట్టుటకు ఇంకను సమర్థులైయున్నా రు. ఆయుధ నిర్మాణము నెరవేరమునకును హెచ్చు చున్నది. యుద్ధాంధమున మొదటి సంవత్సరము కంటె ప్రతి చిన్న గుం డునుగూడ 28 కోట్లు హెచ్చినది. (ఉత్సాహము). మార్చి 1వ తేదీకి అధినేతములకును మిత్ర దేశములకును ఇయ్యబ డిన సొమ్ము 89 కోట్లగును. భూవిఫలితమును గూర్చి నాకు గాఢ విశ్వాసము కలదు. ఈ క్రొత్తయుద్ధమున ఫలమగునో లేదో నాకు తెలియదుగాని దరఖాస్తులును కోరబడిన భవమును వెనుకటి కంటె చాల హెచ్చుగ నుండునని నేను చెప్పగలను.

సలూనికాలో జర్మనుబల్లరు సేనలు తలపడినచో వెనుక తేట్టు నుండి మరియొక ముట్టడి కలుగుటను గూర్చి కొన్ని వార్త ముల క్రిత ముండిన ఆపద యిప్పుడేమియునులేదని అచటి ఆంగ్ల పరాసు సేనానులు తెలిపిరి. రోము నగరమున జరిగిన సమా వేశమువలన నిట్టి అనుకూల ఫలముకలిగినది. సలూనికాకు పదా ధములను ఇటలీకి బాగ్ను మెట్టనే పంపుటకును జలాంతర్గా ముల తొందరను తగ్గించుటకును నౌకలను మిగుల్పుటకును ఏర్పాటులు చేయబడినవని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో బోన రులాగారు నుడివిరి. ఏకగ్రీవముగ సభవా రనుమతించిరి.

వైద్యశాలా నౌకలను గూడ ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— వాగ్రా సంఘము వారిటుల ప్రకటించిరి. బ్రిటిషు వారును జర్మనులును పట్టుకొనిన వారిలో సమరమున కనర్థులగు వారిని మార్చుకొను విషయమున జరిగిన యొప్పదల ననుసరించి వారిని వైద్య శాలా నౌకలమిద హాలండునకు పంపుటకును తీసికొని వచ్చుటకును 7 వ తేదీని ఏర్పాటులు చేయబడినవి. గాయములు తగి లిన జర్మనులను వైద్యశాలా నౌకలలో పంపుట సురక్షితము గాదు. హాలండువారి పాడిలునౌకలలో పంపదగును. ఆనౌ కలకు హాని కలిగింప కుండుటకు జర్మనులు పూచీపడెదరు. బ్రిటిషువారి ప్రత్యుత్తరము వచ్చువరకును బ్రిటిషు శైదీలను తీసికొనిపోవుట నిలుపవలెను. ఇక ముందైన నిట్టిమార్పు లిటులే జరుగవలె నని అప్పటికిజర్మనీ అమెరికాదేశముల మైత్రి చెడ నందున జర్మనులు అమెరికా రాయబారికి తంతివార్త నంపిరి. ఇట్టివార్తలను గూర్చి వ్యాఖ్య అనవసరము.

నూతనసంవత్సర బిరుదములు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— నేటిరాత్రి బిరుదములు ప్రక టింపబడినవి. కెనడాదేశీయున కొకనికీ ప్రభుబిరుదమును మరి వెక్కుమంది అధినేతముల వారికి బిరుదములును, ఆయుధ నిర్మాణమున ప్రముఖులగువారి కిద్దరికిని మరి 5 గురుకిని బార నెటు బిరుదములును, దేశరక్షణ ఆయుధ నిర్మాణములతో సంబంధముగల ప్రజలలో 9 గురికిని మరి 19 గురికిని నైటు బిరుదములును, ఇయ్యబడినవి. సర్ చార్లెసునేకు ఫీల్డుమారికి బారనెటు బిరుద మియ్యబడినది.

విమానదళమునందలి సార్థంట్లు థామసు మాటర్లెడు అనునతడు విమానమును 9000 అడుగుల ఎత్తున నడుపుచుండ శత్రువులు తలపడి అతనివిమానమునందలి చమురుతొట్టెను పగలగొట్టిరి. విమానమున మంటలు లేచినవి. మంటలవలన బడలు తగులబడి బాధ కలుగుచున్నను ఆతడు చలింపక నిదానముగ విమానమును మనసేనల మధ్యను దింపెను. విమాన ములోని అన్నెత్తురుని ప్రాణమును కాపాడెను. పిమ్మట సార్థంట్లు మృతిసెందెను. అతనికి విట్టోరియా క్రానువిరుద మియ్యబడినది.

జనరలు బారోగారు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— ఇండియా మంత్రి సభలో సభ్యుడుగ నియమింపబడిన జనరలు సర్. ఎడ్మండు బారో గారికి చక్రవర్తిగారు నేడు దర్శన మొసంగిరి.

నౌకలను ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— ఆఫ్రికుఅను 12000 టన్నుల నౌక ముంచబడినది. 5 గురు నావికులు చనిపోయిరి. 17 గురు కనబడుటలేదు.

ఆయుధనిర్మాణశాల ప్రేలుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— యాన్సుమైరునందు ఒక ఆయుధనిర్మాణశాలలో నేడుదయమున మంటలుపుట్టి పిమ్మట ప్రేలినది. అందరును వెలుపలికిపోయి ప్రాణరక్షణ మొనరించు కొనిరి. చుట్టుపట్ల కొంతనష్టము కలిగినదనియు కొంతమంది మృతిసెంది రనియు తెలియచున్నదిగాని వివరములులేవు.

ప్రాన్సు

లారెన్సును నౌకలోని వారి దురవస్థ

పారిసు, ఫిబ్రవరి 12:—లారెన్సును అను డెన్మా ర్కు వెల్లియం సహాయ నౌకయందలివారందరును హతులైరి. ఫిపు ఇంజనీరు ఒక్కఁడు మాత్రమే బ్రతికెను. అతడు ఇచ టికి వచ్చెను. బూర్బెజోతగిలి నౌక ప్రేలినపుడు సేను నిద్ర పోవు చుంటిని. వెబ్బు తగిలిన మూడు నిమిషములలోనే నౌక మునిగినది. కాన పడవలు దూరముగ పోవుటకు వ్యవధి లేక పోయినది. నే నెక్కిన పడవ తలక్రింద దైనది. సముద్రము పో టుగా నుండెను. చలి మిక్కుట ముగ నుండెను. నావికులు పడవను పట్టుకొని ప్రేలాడుచుండిరి. అటులేవారొక్కొక్కరుగ మున్నీటిపాలైరి. ఆఖరున మూడ వ ఇంజనీరు మునిగెను. అత డెటుల 6 గంటల నేపుపట్టుకొని యుండెను. పిమ్మట నతనికి మతిచెడి మునిగిపోయెను. సేను మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకును పడవను పట్టుకొనియుంటిని. ఆపుడొక జర్మను జలాంతర్గామి నన్ను కాపాడినది. సేను జలాం తర్గామివైని 2 గంటలనే పుంటిని. పిమ్మట ముంచబడిన మరి యొక నౌకలోనివారిని నన్నును మరి యొక పడవలో నెక్కిం చిరి. ఆపడవను దరిశేర్చెదమని చెప్పిరి. కాని వదలి పోయిరి. చివరకు ఒక పరాసు యుద్ధనౌక మమ్ములను కాపాడెనని ఆతడుచెప్పెను.

జర్మనుల పలాయనము నిజమా?

పారిసు, ఫిబ్రవరి 12:—బ్రిటిషువారి పురోగమనము చాల ముఖ్యవిషయము. జర్మనులు అగతికులై పలాయన మైరో లేక అదియొక పన్నాగమో గమనింపవలె నని ప్రతి కలు వ్రాసెను.

బ్రిటిషువారి శత్రుత్వములు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— 31 వ జర్మను పదాదిదళము నకు సేనాని ఈ నెల 4 వ తేదీని ప్రధాన శిబిరమువారికి వ్రాసిన లేఖ మాస్కాధీనమైనది. “మాకందకములు బిగుసుకొని పోయి నవి. గోతులుపయోగింప నర్హములుగావు. విరామము లేకుండ గోళములుపరిభాగమునుండిపడి కలములగుచున్నవి. బ్రిటిషు విమానములు చాల క్రిందుగ సంచరించుచు ప్రయోగమును గమ నించుచున్నవి. మా శత్రుత్వముల పని మందము. మా విమానములు సాయంకాల మగుపడెను గాని శత్రువుల కభ్యంతరము కలి గింపలేక పోయెను. వారిపు డొక క్రొత్తమాదిరి శత్రుత్వముల నుపయోగించుచున్నట్లున్నది. వానిలోనుండి గుండ్లు గనుల వలెప్రేలి చాల ప్రదేశమున నష్టము కలిగించుచున్న” వని ఆ లేఖయందు వ్రాయబడినది.

600 గజములకందకముల క్షవశ పరుచుకొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:—గతరాత్రి బ్యూకోరుపూర్వసి యోరోడ్డున మేము ముందుకుపోయి 600 గజముల కందక ములను వశపరుచు కొంటిమి. సీరీపాలుకు దిగువను శత్రువులు తలపడియోడిరి. చాలచోట్ల మేము వారికందకముల నాక్ర మించితిమి. ఆర్మెంటరీసుకు ఆ గ్నై యమున ఆయుధ స్థానమును ప్రేల్చివేసితిమి. న్యూజెల్లీ సెంటువసటుకు ఈ కాన్యమున శత్రువులను తరిమితి మని మార్చులు హేగు గారు ప్రకటించిరి. సీరీకి ఆగ్నైయమున మేమొక కందకమును వదలి తి మని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

శత్రుత్వములు

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— బెజన్సు-వాస్టెసు రంగములందు విరామములేకుండ ఇరుబిడుల వారును ఫిరంగులను కాల్చి రని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

జర్మనుల మానము

ఆమ్స్టరుడం, ఫిబ్రవరి 12:— బ్రిటిషువారు గ్రాండి కోరును పట్టుకొని రను వార్తను జర్మను అధికారులు ఇంకను ప్రకటించలేదు. జర్మను పత్రికలు తెలుప నారంభించినవి. గ్రాండికోరునుండి వెనుకకు పోవుట గొప్ప సాంగ్రామిక వైపుణ్యమని లోక లాంజిగరుపత్రిక వ్రాసినది. ఇదివరకు నా

సేనలు అడ్డువచ్చిన నకుల నన్నిటిని దాటెను. ఇజరునదిని గూడ దాటవలెనని సేన కోరెదనని కెయిజరుగారు ప్రకటించిరి.

అనాచ్యుతిలములను మాడుప్రక్కల నుండియు వచ్చు గుండ్లకు గురియైనవియునగు కందకములలో నుండుటవలన ఫల మేమియు లేకున్నను ఇంతకాలము శత్రువు లా కందకముల నేల వదల కుండికో వింతగా నున్నది. ఈ స్థానము మా వశ మగుట వలన ఆంకర కుత్తరము న ఫలితము కలిగి తీరును. పచ్చి మము న జర్మనుల క్రమించిన స్థానము లందు గొమెకోరు - సిరీ - బ్యూమాంటు హామెలు స్థానమును బాకోయి ప్యూసోగ్రాండుకోరు స్థానమును ముఖ్యమైనవి. బ్యూమాంటు హామెలు మిత్రమండలివారి వశమగుట వలన మిత్రమండలివారు మొదటిస్థానమున దక్షిణపు తావునకు రాగలిగిరి. గ్రాండికోరు వశమయ్యెను గాన రెండవ పక్షికి అట్టి ఫలితమేకలుగును. ఉత్తరస్థానములవారి రింకరకును ఎదిరించుచున్నను ఇప్పుడువానిసితి విషమముగ నున్నది. స్వీడి స్థానము ముఖ్యముగ నాపదకు పాల్పడియున్నదని జర్మనులు డి.డి. బేటుప్పట్రికకు విలేఖరుడు వ్రాసెను.

గురువారము నాడు చేతువను బ్రిటిషువారు రివిషములు తీరముగ ఫిరంగులను కాల్చి చెయిలస్కారు సేనల ఆక్రమించుకొనిరి.

గ్రాండుకోరు - మిరిమాంటులకు మధ్యనున్న ఈరాళ్ల గుట్ట 2 సంవత్సరములు ప్రబలమగు వర్షంతరమును కలిగించుచుండెను. అట్టిది గ్రాండు కోరువలెనే కడుసులభముగ దశమైనది. ఆంకరయొద్ద నిట్టిస్థలమును వదలుటలో శత్రువులు అడుగుడుగునకును తీవ్రముగ పోరినకాలము గడచిపోయినది. ప్రతిమట్టడి సలుపబడుట సత్యముగాదు. శత్రు సేన దూరమున కనబడెను గాని ముందుకు రాలేదని యొక సేనాని వ్రాసెను.

రుష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము

లండను ఫిబ్రవరి 12:—కిసలను కుత్తరమున పొగమంచు చాటుగ శత్రువులు తలపడి కందములలోనికి రాగా తరిమివేసితిమి. స్వీడరునదిలో మంచునుదాటి మా సేనలను శత్రువులు తరిమిరి. మేము మరల తలపడి వశపరుచుకొంటిమని రష్యా వారు ప్రకటించిరి.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:— సిరేకునవీముఖమున బ్రిటిషు సాయుధశక్తులు రెండుసార్లు ముందున కేగి శత్రుస్థానములపై గుండ్లను వదలెను.

అమెరికా

అమెరికా జర్మనీ దేశములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 13:—అమెరికావారితో జర్మనులు మరల రాయబారము జరుపుచున్నారను వార్త అసత్యమని జర్మనులు తంతివార్తనంపిరి. దీనిని గూర్చి అమెరికా దౌరతనమువారు చేసిన ప్రకటనమువలన జర్మనుల తంతివార్త అసత్యమని స్పష్టమగుచున్నది. అమెరికా దౌరతనమువారిటుల ప్రకటించిరి.

“బ్రిటిషువారి వాణిజ్య నిరోధమునకు జర్మను లవలంబించిన విధానమునకు భంగము గలుగని పద్ధతినీ జర్మనులు చురల అమెరికావారితో రాయబారము జరుపుటకు సిద్ధముగ నున్నారని “శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము నోటి హుటగా స్విజర్లండు రాయబారి చెప్పెను.” అని లిఖితముగ నుండవలె” నని లాన్సింగుగారు నుడిచిరి. “బ్రిటిషుదేశ వాణిజ్య నిరోధమునకు జర్మనులవలంబించిన విధానమునకు భంగము కలుగని పద్ధతినీ పద్ధతిననుసరించి గాని యఖోచితముగ గాని వెనుకటివలెనే యిప్పుడుగూడ జర్మనులు అమెరికావారితో రాయబారములను జరుపుటకు సిద్ధముగ నున్నారని అమెరికాదౌరతనమువారికి తెలుపుదని జర్మను దౌరతనము వారు స్విజర్లండు దౌరతనము వారినికోరిరి” అని స్విజర్లండు రాయబారి శనివారమునాడు రాత్రి వ్రాసి పంపెను.

“గత మే నెల 4 వ తేదీని జర్మను లొసంగిన వాగ్దానమునకు భిన్నముగ వారు ఆకస్మికముగ జనవరి 31 వ తేదీని ప్రకటించిన ప్రకటనమును రద్దుపరుచుట కంగీకరించెదరేని వాగ్దేవిషయమునుగూర్చి చర్చింప గోరెదకో ఆవిషయమును గూర్చి చర్చించుటకు అమెరికా దౌరతనమువారు సంతోష పూర్వకముగ సంగీకరించెదరు. మే - 4వ తేదీ నిచ్చినవాగ్దానములను మరల ఫిరఫరచి ఆధికార మాచరింప గడంగినగాని ప్రస్తుతము వారవలంబించిన తటస్థనాకా సంహారవిధానమును

గూర్చి మేము వారితో చర్చించుటకే వీలలేదని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు మీకు తెలుపు మని రని సోనువాగ్దానమునాడు లాన్సింగుగారు జాబువ్రాసిరి.

శాంతి ఉద్యమము.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 12:— కాంటు బెరనుస్ట్రాఫు గారితో మాటలాడిన పిమ్మట కోయిల నిశ్చయమగుప్రతిక యందు ఈ నెల 7 వ తేదీని ప్రకటించ బడిన “సముద్రాంత గ్రాములను గూర్చి అమెరికావారి భావము” అను వ్యాసమును బ్రెయినుగాకే ప్రకటించిరి తలంచు చున్నారు. అమెరికా లోని జర్మనులను లోబరచు కొనుటకు వ్యవధిని సగుకూర్చు కొనుటకే మరల రాయబారము జరిపెదమను మిషను జర్మనులు పెట్టిరి యూహించు చున్నారు.

గెరగూరు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:— పీరు బెర్నిలో నాలో స్టీను రు నెక్కి న్యూయార్కునకు వేగేదరు ఆని మెడికు నుండి తంతివార్త వచ్చినది.

అమెరికావారు సహాయమును వదలుట

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 13:— జర్మనుల మరతుల వలన పని చేయుట కభ్యంతరము కలుగుటచే బెర్లియం - ఉత్తర ఫ్రాన్సుదేశములందు అమెరికా వారు సహాయ కార్యములను మానివేయుచున్నారు. ఆరు వారములను సరిపడు నాహార సామగ్రిలు బెర్లియమునం దున్నవని సహాయ సంఘాధ్యక్షుడు తెలిపెను.

ఆఫ్రికా

చిల్లర యుద్ధము.

కేపుటవును, ఫిబ్రవరి 12:—జర్మను వైరుతి ఆఫ్రికా దేశమున నుండేము సంస్థానాధిపతి జర్మనులపక్షమున చేరి తొందర కలుగజేయుచుండెను. ఈ నెల 6-వ తేదీని ఆచటి మిశ్ర మండలి సేన మండేము సేనను ఓవెంబలాడిన తారసించి మండేమును మరి 89 గురిని హత మొనరించెను. మిత్రమండలి సేనలో 9 గురు చనిపోయిరి. 11 గురికి గాయములు తగిలినవి. ఇంక నిట్టి తొందరలు కలుగగూడదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

తూర్పుఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికాయందలి భారతీయ సేన

లండను, ఫిబ్రవరి 9:— ఈ సేనల ప్రతాపమును కొనియాడుచు జనరలు స్కట్టు - జనరలు వాండెర్వెంటరు గార్లి దివరకు వ్రాసిరి. ప్రస్తుతము సేనానిగా నున్న జనరలు హాస్కిన్సుగా రిపుడొక లేఖను వ్రాసిరి. ఇండియా కొండ బాటలీలవారి సాహసము నిరుపమానము. వారు చాల సేనలకు చేసిన కీర్తి అర్చిత సహాయమునకు ఎల్లరును అచ్చెరువు నొందిరి. మేజరు ఎల్. ఎం. డేవిసు, కెప్టెను డి. డి. హాస్కిన్సు, సుబేదారు మేజరు నూరు ఆలము గారు ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. కాశ్మీరము, ఫరీత్కోట జిండు సేనలు శ్రేష్ఠముగ పోరినవి. సరిహద్దు సేనల నాయకు డగు కల్లులు డిస్కలు గారు మరల ప్రశంసింప బడిరి. అందు బడి - రైల్వే నీటి సప్లయ-మున్నగు పనులలో భారతీయులు క్లాఫునీయులు భారతీయపదాతిదళము మిక్కిలిగ ప్రశంసనీయులు. అని పీరు వ్రాసిరి. ట్రాన్సువాలు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు ప్రెటోరియసు గారి బంధుగుడగు లెఫ్టినెంటు ప్రెటోరియసు గారిని మరి చాలమంది బోయరుపదాతి నాయకులను ప్రశంసించిరి. జర్మను తూర్పుఆఫ్రికా బోయరులను కొనియాడిరి. చుట్టుకొనబడిన సేనతప్ప జర్మనులకు వేరుసేనలేదు. రాష్ట్రపాలన మునకు దక్షిణాఫ్రికా దౌరతనమువారు యుద్ధ్యోగులను నియమించిరి.

హాలండు

జర్మనీలోని మిత్రమండలిపౌరులు

లండను, ఫిబ్రవరి 12:—నిర్బంధితులును బైడిలును అగు మిత్రమండలి దేశములవారి యోగక్షేమములను బుఖారెస్టులో ని హాలండు మంత్రి విచారించును. 700 మంది అమెరికావారు బెర్లినునగరమునం దున్నారు.

పోలండు

పోలండు.

లండను ఫిబ్రవరి 12:— పోలండునకు క్రొత్త ఏర్పాటును కొనసాగించుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు దౌర

తనమువారు కమిషను నేర్పించిరి. ఒక పక్షములోగా కమిషనువారు రిపోర్టును ప్రకటించెదరు. దానిని పోలండు నాయకుల కంపెదరు.

జర్మనీ

అమెరికా స్వాతంత్ర్యముల సరకు సేయ కుండుట లండను. ఫిబ్రవరి 12:— సాధ్యముగు సంశయము మోచుచుండ తటసుల - ముఖ్యముగ అమెరికా - నాకలను ముంచవలదని జర్మనులు సముద్రాంత గ్రాముల కెప్టా నులను మోచుచుండ గాని ఏదో యొక అమెరికను నాకముంచ బడుటయు తటస్థనాకలలోని అమెరికావారు కొందరుమాత్రమగు టయు జరుగకమానగు. అమెరికావారికిని జర్మనులకును యుద్ధము లేప్పుదు. జర్మనులు నవీనసంహార విధానమును విడువని బెర్లినునండి కోపము హేగనుకు వచ్చిన అమెరికా సంయోగ వాస్తాసంఘమువారి విలేఖరుడు తెలిపెను.

జర్మనుల ఆశాబలము

బెరను, ఫిబ్రవరి 12:— జర్మనీలో స్థితిగతులు బాగుగ లేవు గాని ప్రజలు తిండిలేక మాడుటలేదు. జలాంత గ్రామి సంహారము ఫలప్రద మగునను నాశాబలమును కలిగి యుద్ధమును ముదవరకు కొన సాగింపవలెనను నిశ్చయముతో జర్మనులున్నారని వార్తావర్తము వారు నుడిచిరి.

వి 69 నాక

అమెర్టువడం, ఫిబ్రవరి 12:— ఈ నాక యాముడిను నుండి జర్మను నాకాస్థానమును చేరినది.

(o)

ముఖ్యసమాచారములు.

కోలారు బంగారుగనుల జిల్లాయందు గత వారమున ఆరుస్థలములందు ఆరుగురికి స్థేగువ్యాధి తగిలి ఆరుగురును మరణించిరి.

మధ్యపరగ జాలయందలి నాగపురమున ఈనెల 13 వ తేదీ సాయంత్రము నక గంగాధర చిట్టపీనుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. బొంబాయినుండి ప్రత్యేకముగ నటకు వచ్చిన పోలకుగా రుపన్యసించిరి. తీర్మానములు చేయబడినవి.

1915 సంవత్సరము వరదలవలన సమెరికా యునై డెడ్ ట్రేట్సులో సుమారు 21,000,000 డోలరుల నష్టముగలిగినది. ఈ నష్టములో నర్థభాగమునకు వైన వ్యవసాయకులకు నష్టము గలిగినది.

బంధక వ్రాతమును గూర్చి రాష్ట్రీయ దౌరతనముల వారందరును వ్రాసిన లేఖలు పూర్తిగా ఇండియా దౌరతనము వారికి చేరినవి. సింహళము సంయుక్త మలయా దీవులకు పోయిన సంఘము వారిరిపోర్టు ఈ నెలాఖరులోగా చేరును.

బంధక వ్రాత విధానమును ఖండించుటకు మార్చి నెల మొదటి వారమున కలకత్తా నగరమున పురమండరమున కాసిం బజారు మహారాజు గారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరుగును. ఆంధ్రాసు - పోలకు - గాంధీ గార్లు గూడ ఆ సభకు వచ్చి పని చేసెదరని తెలియు చున్నది.

పాసుపోర్టు లేకుండ విదేశములనుండి ఎవరును ఇండియాకు రాగూడదు. ఇండియానుండి ఎవరును సముద్రమువూడ పోగూడదు. అను నిబంధనము కఠినముగ నమలు జరుపబడును. యాత్రికులును—కూలీలును గుంపులుగ పోవు నెవల వారికి పాసుదాయికములగు పాసుపోర్టులు ఇ య్యబడును.

సోమవారమునాడు సాయంత్రమున బికనీరు మహారాజా, సర్. ఎన్. పి. సింహా, సర్ జేమ్సు మెట్టునుగార్లు బొంబాయి ఆపోలో బంధులలో నాక నెక్కిరి. పోక న వైభవము కాతున్నను చాలమంది మిత్రులు వారికి సుఖ ప్రయాణమును కోరుట కచటికి పోయియుండిరి.

ఈనెల 19వ తేదీ సోమవారము కీర్తికేసులగు గోఖేలుగారి ద్వితీయ సాంవత్సరిక దినముగాన నాడు పూనాదక్కిను సభ వారు సార్వజనిక సభ నొనరించుటకు నిశ్చయించిరి. ఆసభ యందు పోలకుగా రుపన్యసింప సంగీకరించిరి. పూనాలో పోలకుగారు హిందూదేశ సేవక సంఘము వారికి అతిథులుగ నుందురు.

పోర్టు నెంటు జార్జి గజెట్టు.

ఫిబ్రవరి 13 మంగళవారము.

కర్నూలు డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు గారు ఆల్బర్ట్ ప్రెజ్డెంట్ లాంగ్ గారిని కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యునిగా నియమించిరి.

గౌ. యాకూబ్ హసన్ సాహేబు బహదూరు గారిని మరల చెన్నపురి కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియమించిరి.

క్రికెట్ కుటుంబం పుర పరిపాలనా సంఘమునకు మంగు వెంకటరెడ్డి పంతులుగారిని సభ్యులుగా నియమించిరి.

విల్లియం ఎడ్వర్డు యెల్స్వీ గారిని మహమ్మదబ్దు సలాంసాహేబు బహదూరుగారిని, విశాఖపట్టణ పుర పరిపాలనా సంఘసభ్యులుగా నియమించిరి.

కడపజిల్లా జమీన్దారుడుగు తాలూకా బోర్డునకు సభ్యులుగా వెల్లూరి వసుంతరావు, బి. పి. బి. ఎల్. గారిని వాణి వెంట సర్కిల్ నుండి నియమించిరి. వై తాలూకా బోర్డునకు ముద్దూర్ సర్కిల్ నుండి మహేంద్రకర్ వెంకట కొండయ్యగా రెన్నుకొనబడిరి.

మార్కాపురం తాలూకా బోర్డునకు రాజుపాలెం సర్కిల్ నుండి గిద్దలూరు దప్పిలి కాశిరెడ్డిగా రెన్నుకొనబడిరి.

హోన్నూరు తాలూకా బోర్డునకు సభ్యులుగా కృష్ణ గిరి మిట్టాచార్ నారాయణరావుగారి కుమారుడు వెంకోబరావుగా రెన్నుకొనబడిరి.

అనంతపురం తాలూకా బోర్డునకు రావుసాహేబు పూలమాటి ఆదిమూర్తి రావుగారిని మరల సభ్యులుగా నియమించిరి.

చిత్తూరు జిల్లా బోర్డునకు సభ్యులుగా తాలూకా బోర్డు వారిచేసి. నరసయ్యగా రెన్నుకొనబడిరి.

చిత్తోల్ పంచాయతీసభ్యులకు కే లక్ష్మీనరసయ్యకెట్టి గారు పంచాయతీసభ్యుల మూడు పర్యాయములకు వైన రానందున పనినుండి విడుదల చేయబడిరి.

రిజిస్ట్రారు నందుల రామబోగయ్యగారు వరవకోట్లనుండి గంజాంజిల్లా నూరదకు మార్చబడిరి.

జిల్లా మునసబు వెద్దపాళయం వేణుగోపాలనాయుడు గారు వెను కొండనుండి వెల్లూరికి మార్చబడిరి.

వెనుకొండకు చక్రవర్తి కుమారచక్రవర్తి అయ్యంగారవర్గ్ బి. పి. బి. ఎల్. గారు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

భూపాలరావు వెంకటరావు పంతులు గారు బరం పురమున జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

రేంజరు ఏ. హనుమంతరావు గారిని చిత్తూరుజిల్లా యధికారి వద్ద నియమించిరి.

గౌ. డివాన్ బహదూరు పెరుంగవూరు రాజగోపాలాచారి సి. వి. ఇ. గారికి ఫిబ్రవరి 13-వ తేదీనుండి 15 దినములను, తియ్యెడోర్ జేమ్సుటాస్సురు వి. సి. ఎస్. గారికి ఫిబ్రవరి 23-వ తేదీనుండి 1 నెల 13 దినములును ప్రివిలేజ్ నెల వొసంగబడినది.

అలెగ్జాండర్ లివర్ డేల్ హాసే గారు గత డిసెంబరు 14-వ తేదీనుండి ఉప కారవేతనము సెందుటకు హిందూక్షేత్ర కార్యదర్శి గారు సమ్మతించిరి.

గౌ. పి. రాజగోపాలాచారి గారి నెలపుకాలములో ఎర్రెన్యుతంతోని వి. సి. ఎస్. గారు హోం డిపార్టుమెంటు ముఖ్య కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

నాగపట్టణమునందు పోస్టుఆఫీసుగానున్న ఎల్. బి. క్లార్కుగారు కాకినాడపోస్టు ఆఫీసుగారు, మెన్రిజాన్ బాస్ గారు నెలపునుండి వచ్చినవెనుక నాగపట్టణము పోస్టాఫీసుగారు నియమింప బడిరి.

రాజుపాలెంద్రవరము నందలి అడిషనలు టెంపరరీ సబుకొర్టరు సబుజడ్జిగా నున్న పి. సి. తిరువేంకట ఆనాదిగారికి 2వ 13వనములు ప్రివిలేజ్ నెల వొసంగ బడినది.

దక్షిణగార్కాట్ జిల్లాలో గుడలూరు తాలూకా యందు పెన్షన్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిన విన్నూరు కొమరప్ప నాయుడు శంకరయ్య నాయుడుగారు తమయ్యద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చినందున మేజిస్ట్రేటు కుండు అధికారము వారినుండి తొలగింప బడినది.

ఇంటియలు కష్టము సర్వీసులో కలెక్టరుగా పనిచూచుచున్న పి. ఎల్. సువి. సి. ఎస్. గారికి జనవరి 27వ తేదీ నుండి కాని కాకున్నయెడల ఆ వెనుక వచ్చు ఏతేదీనుండి యైన గారి 5 వారములు ప్రివిలేజ్ నెల వొసంగబడినది. వీరి స్థానమున ఆసిస్టెంటు కలెక్టరుగా నున్న బి. ఎస్. బహదూరుగారు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

రాయచోటి పురమునందలి గవర్న మెంటు ట్రెయినింగు పాఠశాలలో ప్రథమ, సహాయోపాధ్యాయుడుగారు తత్కాలికముగా కోయల కుంట్లరేంజి సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నున్న కె. మాధవరావుగారికి ఒక మాసము ప్రివిలేజ్ నెలపు వొసంగి వారి స్థానమున కర్నూలు సబరేంజి ప్రాథమిక పాఠశాలల మాపర్వైజరు రామస్వామిఅయ్యగారిని కోయలకుంట్ల సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమించిరి.

విశాఖ పట్టణము జిల్లా యందు ఆసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నున్న ఎస్. వేంకట సుబ్బయ్యగారు గారికి ఒక మాసము నెలవొసంగి వారికి బదులు పార్వతిపురము రేంజి ఖాయపు సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండి ప్రస్తుతము విశాఖపట్టణము రేంజియందు పనిచూచుచున్న వి. నారాయణమూర్తి గారిని ఆసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమించిరి.

మిర్జా హసన్ నాల్ యిస్టుహాస్ సాహేబు బహదూరు గారిని అమలాపురము వద్దనున్న రాజవోలునందు జిల్లా మునసబుగా నేర్పాటు చేసిరి.

బళ్లారిజిల్లా ఆలూరురేంజి సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు వి. వెంకోబరావు గారికి ఒక మాసము నిండుజేతమువై నెల విచ్చి వారికి బదులు అదోనిరేంజి సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరును ఆలూరురేంజి పనిని గూడ చూచున ఛేర్పబడిరి.

విశాఖపట్టణములోని గవర్న మెంటు ఉన్నత ఎలిమెంటరీ ట్రెయినింగు పాఠశాల ముఖ్యోపాధ్యాయుడగు చాపారావుగారిని విశాఖపట్టణము సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమించిరి.

రామచంద్రపురము రేంజిలో సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నున్న జి. దాస్ ను గారికి నిండు జేతముతో రివారముల నెలపునిచ్చి వారి నెలపు కాలమున రామచంద్రపుర మున సబరేంజి నూపర్వైజరు సబసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు పదవి నిచ్చిరి.

గుంటూరుతాలూకా కేహరుగ్రామములో నిటీవల బాల సరస్వతి పుస్తకనిలయ మను పేరిట శాక భాండాగారమును నెలకొల్పిరి.

బెజవాడయందలి రామమోహన భాండాగారపు ఆశ్రమ వద్దంతుత్సవము 17, 18 తేదీలను (శనివారము, ఆదివారము) భాండాగార శ్రమమున జరుగును. ఏతేత్సవమున అగ్రాన నాధిపత్యము వహించుటకు క్రిరాజా కొచ్చర్లకోట రామచంద్ర వేంకటకృష్ణారావు పంతులు బహదూరు, బి.పి. గారు దయతో నంగీకరించిరి. సభ కమిషనరుగ భాండాగారమునందు “బాలశాఖ” ప్రారంభోత్సవము రాయసము వేంకటకపుడి పంతులు, ఎం.పి.ఎల్.టి గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుగును.

17వ తేదీ ఉదయము 7 మొదలు 8 వరకు భజన కాల తేవమును 8 మొదలు 10 వరకు “బాలశాఖ” ప్రారంభోత్సవము, సాయంత్రము 4 గంటలు మొదలు వద్దంతుత్సవమున జరుగును. రాత్రి 8½ గంటలు మొదలు, ఇలవ్రోలు వేంకటేశ్వరదాసుగారు సానిట్రీయోఫీష్యూమున హరికథ చెప్పుదురు. 18 తేదీ ఉదయమున, సాయంత్రము ఉపన్యాసములు జరుగును. 5 మొదలు 7 వరకు, “వ్యాయామక్రీడలు” జరుగును. వద్దంతుత్సవమునకు వచ్చువారికి భోజనవసతు లేర్పాటుచేయబడునని కార్యదర్శులు తెలియజేయుచున్నారు. గజపల్లి రామచంద్రరావు చిలుకూరి వీరభద్రరావు మున్నగు వారు ఉపకర్షించెదరు.

వర్తమాన మహా సంగ్రామమున మన ప్రభువులకు దిగ్విజయాధ్యక్ష ముక్త్యాలజమించారులగు రాజావాసిరెడ్డి శ్రీ చంద్రమూర్తిశ్వర ప్రసాద్ బహదూరు మన్నెనుల్లాక్ దొరవారు తమకోటకు వీధినింహద్వారము ఎత్తించుటయును ప్రమేయము పురస్కరించుకొని ఆబాలగోపాలము అష్టావశ వర్ణముల వారికిని భూనిసంతోషణ చేసి స్తోత్రపాత్రులైరి ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. చుట్టు పట్ల గ్రామములనుండి సుమారు రెండువేలకు మించిన బ్రాహ్మణేతరులు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి దాదాపు రాత్రియంతయు భోజనముజేసి సంతృప్తి గాంచిరి. డేవాలయములందు సభిషేకములు గావింపబడెను.

కాంచినకరు పురవాసులగు రాధాకృష్ణ భాగవతుల వారికి కార్వేటిగరపు సంస్థానమువారు 9వ తేదీన ఒక సువర్ణపతకము బహుమానమును చేసిరి.

ఆత్మ జిజ్ఞాసా.
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చగ్గ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి. చిన్నవైజా చక్కనిగ్రంథము నెల రు. 0-8-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుకాక్సు 212, చందరాను.

ఇందుమతి పరిణయము.
కుమారధూర్జటి కృతాంధ్రకావ్యము రు. 0-10-0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము
సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2-0-0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యాధులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, సగము నెల. ఈమార్చి నెల ఆఖరువరకు
మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు
628 నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడీపములు - బొమ్మలకాట్టలు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.
పండ్లచెట్టి మొక్కలు, సంసంగి, రోజు మొదలగు మొక్కలూ వద్ద దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము ధరల పుస్తకము అర్ధజా స్టాంపులు పంపించువారికి పంపబడును.
విలాసము:- యం. ఓబళప్ప అండు బదర్పు, 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.

దొంగలు! దొంగలు!!:- రెండి రెండి, ఆంధ్ర మహాజనలందరు నడుములు బిగించండి. దొంగలకలలో చిక్కుకండి. ఇవిగో వాండ్రు జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చుకొనండి, ఒక్కొక్కటి నెల రు. 0-4-0. తయారైనపుడెల్ల పి. సి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుచుండెదము. దరఖాస్తులు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేర్ హౌస్, ఏలూరు. (678)

మదన కామేశ్వర లేహ్యము:- యిది మేహము, నిక్కాక, శుక్ల నవ్వు, అతి మూత్రమును హరించి మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును యవ్వనమును, సంతాన ప్రాప్తిని కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు|| డబ్బీ రు. 1-0-0.
ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా. (674)

శారదాంబ
ఇది శ్రీభక్త్యబోధిని యను నాటకము.
సంఘము రాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీర నలయును.
నెల 0-4-0 మూత్ర సేవ ప్రోత్సేజి ప్రణేయము.
ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, రి, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.
సీ. గోపాలనాయకర్, బేసిక్ ఫౌండరీ మద్రాసు లో 40 సంవత్సరములకు వైగా స్థాపించబడినది. వీరు ఇంజనీయర్లు యంత్రములను తయారుచేయుచు నున్నారు. అయిరక్ ఫౌండర్లు గాన మీకేమి కావలయునని యిది వీరికి తప్పక వ్రా నుడు. 557

ఆదిపచ్చికొన లేక జున్ను
తులం 1 కి రూ. 3-8-0
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 3-0-0-0
రసభస్మము తులం 1 కి 0-10-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0
గోరోజనము, మంచిది ,, ... 7-0-0
పచ్చకర్పూరం ,, ... 2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0
అన్నతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్

THE GREAT WAR.

[REUTER'S AGENCY.]

SUBMARINISM.

White Star Liner Torpedoed.

LONDON, February 13. The White Star Liner "Africa" 12,000 tons has been torpedoed. Seventeen of the crew are missing and 5 were killed.

Some of the survivors of the "Mantola" were six hours in the boat.

Cold-Blooded Hun Savagery. Terrible Tales.

LONDON, February 12. The narratives of survivors of vessels sunk by submarines agree regarding the cold blooded savagery of the pirates. One of the most terrible tales of suffering is that of a member of the crew of "Vedamore," a native of the Philippines. He was picked up seventy miles west of the Irish coast, alone, naked and frozen stiff, at the bottom of a boat. He says that after the "Vedamore" had been sunk, he swam for five hours in an icy sea and reached a water-logged life-boat. He drifted in a bitter gale, bailing till he lost consciousness. He was awakened by the attacks of flocks of seabirds, and found himself frozen. He spent nineteen hours praying for death to end his sufferings.

The Belfast steamer "Sallach" was shelled without warning, and the Engineer was killed while coming up on deck. The crew spent nine hours in a boat after the vessel was sunk, before they were rescued.

A telegram from Stockholm says that the Swedish steamer "Elda" was shelled without warning, the firing continuing, though the Captain hove to, the pirates systematically pillaged the ship, preventing the crew from taking their belongings and threatening them with a revolver. The "Elda" was sunk with bombs. The crew was turned adrift in boats, the pirates shouting "Go to hell."

Tragic Story of the "Larskurse."

Engineer Goes Mad Through Sufferings.

PARIS, February 12. The Chief Engineer, the sole survivor of the torpedoed Danish-Belgian relief steamer "Larskurse", has arrived here. He says that he was sleeping at the time of the explosion. The ship sank in three minutes, and there was no time for the boats to get clear of the ship. "My boat overturned, and the men were clinging to it in bitter cold and a heavy swell. They dropped off one by one. The Third Engineer was the last to go. He had held out for six hours and then went mad. It was then 6 o'clock in the morning. I held on till 2 o'clock in the afternoon, when a German submarine came up and rescued me. I was two hours in the submarine and was then placed in a life boat containing the crew of another torpedoed steamer. The submarine promised to tow the life-boat ashore, but left it adrift, and it was eventually rescued by a French torpedo boat.

AMERICA.

Germany and U. S. A.

Mystery Regarding Negotiations Cleared Up.

LONDON, February 12. The mystery regarding Germany's offer to negotiate with the United States to prevent war was heightened by a German semi-official telegram which characterises the report as a "complete invention", but it has been cleared up by a message from Reuters's Washington correspondent in which he gives the announcement made by the State Department, which shows that Berlin has again been lying. The announcement says:—The Swiss Minister on Saturday afternoon orally suggested that Germany was willing to negotiate, provided that the commercial blockade of England was not interfered with. Mr. Lansing requested that the suggestion should be made in writing and the Swiss Minister, on Saturday night, accordingly presented the following communication:—"The Swiss Government is requested by the German Government to say that the latter, now as before, is willing to negotiate formally or informally with the United States, provided that the commercial blockade of England is not broken thereby." Mr. Lansing replied on Monday:—"I am requested by the President to say that the Government of the United States will gladly discuss with the German Government any question, it might propose for discussion, if it withdraws the proclamation of January 31st, in which it suddenly, without previous intimation of any kind, cancelled the assurances of May 4th last, but it does not feel it can enter into any discussion with the German Government concerning its policy of submarine warfare against neutrals, which it is now pursuing, unless and until the German Government renounces its assurance of May 4th and acts upon its assurances."

Kaiser Careless of U. S. Rights.

LONDON, February 13. The Berlin correspondent of the Associated Press of America has reached Copenhagen. He believes war between America and Germany to be unavoidable and says that Germany has instructed commanders of submarines not to sink neutral vessels, especially American, without a warning wherever possible, but adds that cases must arise where an American is sunk with or Americans on board neutral vessels are involved in a catastrophe. But Germany does not intend to part from her submarine policy lately proclaimed.

American Ambassador's Return.

LONDON, February 12th.—A telegram from Madrid says that accommodation is being prepared for Mr. Gerard at Barcelona, where he will embark for New York.

The Pacifist Movement.

Mr. Bryan's Activities.

WASHINGTON, February 12. Mr. Bryan is credited with the authorship of a despatch to the "Koelnische Zeitung," professing to explain America's attitude with regard to submarinism, after having conferred with Count Bernstorff.

Germany's reported suggestion of discussions to prevent the war is regarded as an attempt to mobilize American pacifists and gain time.

GREAT BRITAIN.

Captain Pretymann's Prophecy.

LONDON, February 10. Captain Pretymann, Under Secretary for the Admiralty, speaking at Chelmsford, said there was not the slightest doubt in the mind of the Admiralty that the present submarine onslaught would be defeated like the previous one.

Turkey and British Prisoners.

LONDON, February 12. In the House of Commons Mr. Hope stated that the Government had made the strongest possible representations to Turkey with a view to obtaining permission for representatives of the United States to visit British prisoners of war. Its efforts hitherto had been unsuccessful but they would be continued.

British Prisoners in Germany.

U. S. Thanked for her Solicitude.

LONDON, February 13. Mr. Balfour has sent a letter to Mr. Page, the American Ambassador in London, warmly thanking America for her solicitude for British subjects in Germany especially prisoners of war.

Airman Wins the V. C.

Wonderful Endurance and Fortitude.

LONDON, February 12. The Press Bureau says:—The Victoria Cross has been awarded to Sergeant Thomas Mottershead, Royal Flying Corps. He was attacked at an altitude of nine thousand feet, and his tank was pierced, and the aeroplane became enveloped in flames. Though suffering extreme torture from burns he showed conspicuous bravery, presence of mind, and skill in selecting a landing place, and brought back his machine into our lines, his wonderful endurance and fortitude saving his observer's life. Sergeant Mottershead subsequently succumbed to his injuries.

Explosion in a Munitions Factory.

LONDON, February 13. The Press Bureau says:—Explosion preceded by a fire occurred in a munitions factory in Yorkshire this morning. It is believed that all employees escaped.

Some damage was done in the neighbourhood and possibly there were some casualties but this is not yet known.

GERMANY.

The Position in Germany.

Determination to Fight to a Finish.

LONDON, February 13. BERNE.—Mr. Gerard's party state that conditions in Germany are bad, but the people are not starving and are buoyed up by their hopes as to the results of submarineism. They are resolved to fight to the bitter end.

Allied Subjects in Germany.

Holland to Watch Interests.

LONDON, February 12. The Dutch Minister from Bukharest is taking up the interests of interned allied subjects and prisoners. Seven-hundred Americans are remaining in Berlin.

BELGIUM.

Belgian Relief.

Americans Withdrawing.

LONDON, February 13. NEW YORK.—It is officially announced that Americans are withdrawing from Relief Works in Belgium and north of France as German conditions for continuance of work are impossible. The President of the Relief Commission states that six weeks food supplies are stored in Belgium which Belgian officials will be authorised to distribute pending the re-organisation of relief work.

RUSSIA.

Self-Government for Poland.

LONDON, February 13. A Government Commission has appointed to consider the new organisation of Poland. It will assemble within a fortnight and its recommendations will be submitted to the Polish leaders.

BRITISH FRONT.

German Admission of Defeat.

LONDON, February 12. A wireless German official communique says:—We evacuated a trench southeast of Serre before an English attack.

TELEGRAMS.

Effect of British Bombardment. German Commander's Tribute to its Accuracy.

LONDON, February 13. Reuter's correspondent at Headquarters writes:—The effects of the incessant British bombardment are indicated in a captured report of a Company Commander in the 31st German Infantry to the battalion headquarters, dated February 4th. He says:—Our trenches are blotted out and dugouts cannot be used. Shell after shell bursts right on the top of them and the British airmen flying very low direct the fire. Our artillery fired very little and the German airmen only appeared in the evening and failed to disturb the British. The latter appear to be using a new type of gun, the shell from which bursts like a mine and the area of destruction is large.

British Advance on Somme.

Meaning of German Retirement.

LONDON, February 13. PARIS.—The newspapers pay great attention to the British advance, characterising it as of real importance. They suggest that the British should definitely ascertain whether the German retirement is wholly forced or represents some new tactical device.

German Silence Regarding Grandcourt.

Kaiser's Latest Order.

LONDON, February 13. AMSTERDAM.—The British capture of Grandcourt has still not been mentioned in German communiques, but the papers are beginning to break the news. The "Lokalanzeiger" describes the evacuation of Grandcourt as a masterly retirement. It is reported that the Kaiser has issued the following order:—"My armies have crossed every river they have met. I now ask them to cross the Yser."

Recapture of Grandcourt Important.

ALLAHABAD, February 13. LONDON, February 11th.—Berlin has not yet announced the abandonment of Grandcourt. One British correspondent expresses surprise that the enemy should have so long clung to exposed trenches, bombarded on three sides knowing that there was nothing to be gained by the sacrifice. On the other hand, the military critic of the "Journal des Debates" regards the recapture as important both in itself and in its inevitable consequences to the north of Amiens. He says that the Germans at the outset held two positions of the French in the west. The first was the line Gommecourt-Serre-Baumont-Hamel and the second was Bocoquet-Pusieux-Grandcourt. The capture of Beaumont-Hamel brought the Allies into the southern portion of the first position. The capture of Grandcourt similarly affects the second line. Although the northern positions have hitherto resisted they are very seriously outflanked. Serre must now be a particularly unpleasant spot. ("Pioneer")

Capture of Baillecourt Farm.

Five Minutes' Well-Aimed Bomb Work.

ALLAHABAD, February 13. LONDON, February 12th.—A correspondent on the British front states that the capture of Baillecourt farm by the British at dawn on Thursday required only five minutes' well aimed bomb work. For two years this formidable group of stones with barricaded cellars, machine-guns and loopholed galleries had been a formidable obstacle lying in the narrow valley between Grandcourt and Miraumont. But it was yielded up almost as readily as Grandcourt. The time was when the enemy would not have given up such ground as that recently lost near Amiens without fighting wickedly every step of the way.

Enemy Troops Refuse to Attack.

Another correspondent mentions that a British battalion commander in this region was recently asked why he had not reported that he had been counter-attacked on certain lines and he replied that he had seen no counter-attack. A really formidable body of hostile infantry had been seen from an observation post to go over the top but they manifestly declined to advance. ("Pioneer")

FRENCH FRONT.

Minor French Successes.

LONDON, February 13. This afternoon's French communique records minor successes, including two "coups-de-main" in Argonne and a sector of Hill 304, respectively, in which prisoners were taken. An enemy aeroplane was brought down. French air squadrons bombed railway stations at Stenay, dun-sur-Meuse and Athies.

LONDON, February 12. This afternoon's French communique says:—We penetrated enemy lines in the Forest of Aprimont and took prisoners. German attempted "Coups-de-main" in Argonne and Lorraine failed.

RUSSIAN FRONT.

LONDON, February 13. The Wireless Russian official communique says:—English armoured cars twice advanced in the region of the mouth of Serezh and bombarded the enemy positions. A public meeting will be held in Masonic Hall, Simla, on Tuesday the 20th instant to consider the question of recruiting for the proposed Punjab University Double Company, Lt. Col. P. S. M. Burlton, I. A. Deputy Commissioner of Simla, will preside.

TELEGRAMS.

AFRICAN FRONT.

Indian Troops in E. Africa.

A Tribute to Their Excellence.

ALLAHABAD, February 13. LONDON, February 12th.—A despatch from General Smuts speaks in high terms of the conduct of Indian troops and testimony to the fine work done by them is also borne by General Vanderventer, in temporary command, and General Hoskins now in charge, states that in particular the work of the Indian mountain batteries has been beyond praise. Their fulfilment of the role of field artillery for various mobile columns has filled the staff with high admiration. Major L. M. Davies, Captain D. D. Hasker and Subadar Major Nur Alam are specially mentioned. The Kashmir Rifles did well and also the Faridkot and Jhind Imperial Service units. Colonel Driscoll, formerly of the Indian Volunteers, who led the Frontiersmen brilliantly has been again brought to notice. Indian communication units performed a great work and the railway and water-supply work of the Indian troops and above all the hard fighting of the infantry is specially mentioned. Lieutenant Pretorius of the Intelligence Branch, a relative of the late President Pretorius of the Transvaal, is brought to notice, as well as several Boer leaders of infantry, which forms a straight answer to the German attempts to instruct neutrals on the supposed dragooning of the Boers to subjection. The German East African Boers have played a leading part. Except for the invested force the German opposition is over and the territory is being staffed by the Colonial Office.—("Pioneer.")

CAPE TOWN.—It is officially announced that a small Union expedition found the followers of the turbulent native Chief Mandume at Ovamboland in German South-West Africa, on February 6th, and killed forty including Mandume. Nine members of the Union Force were killed and eleven wounded. No further trouble is anticipated.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI

Indentured Labour.

Local Government's Replies Sent in.

ALLAHABAD, February 13. The Government of India have now received nearly all the replies from the local Governments to their letter of the 1st July in which they invited opinions as to the future system of emigration to Fiji and the West Indies Islands. The report of the mission which was despatched to Ceylon and the Federated Malay States is expected before the end of the present month.

CALCUTTA.

Loyalty of the Bengali Press.

References in Administration Report.

CALCUTTA, February 13. The following appears in the Bengal Administration report just issued:—The General tone of the press was loyal except for an occasional tendency to belittle the successes of the Allies and to question the completeness of the information given in Reuters' telegrams. References in the press to the war were on the whole unexceptionable. Generally speaking the war dwarfed all other subjects discussed in the press and evoked in nearly all papers repeated expressions of loyalty to the British Empire and a desire to assist and to refrain from embarrassing the Government. Other subjects in which considerable interest was evinced were the formation of a Bengali Volunteer Corps, recrudescence of revolutionary crime and working of the Defence of India Act. As a result of the operation of the Indian Press Act 12 leaflets and 3 books the majority in Urdu, were forfeited and security was demanded from 3 papers and 3 printing presses. In no case was it necessary to exercise the powers under Indian Naval and Military (emergency) Ordinance of 1914.

BOMBAY.

India's Representatives Sail for

England.

BOMBAY, February 13. The three representatives of India for the War Conference viz. the Maharaja of Bikaner, Sir S. P. Sinha, and Sir James Meston left Bombay on Monday evening. The departure was of private character but several of their friends availed of the opportunity to wish them good speed. Among those were the Maharaja of Jodhpur, Datta, Dholpur, Sirshi, Jamsahab of Nawanagar, Thakore Sahab of Limbdi, Lady Meston and others. The representatives left the bunder amid cheers.

Second Anniversary of Gokhale's Death.

POONA, February 13. The second anniversary of the death of Mr. Gokhale falls on Monday the 19th instant, and the Deccan Sabha Poona is arranging to hold a public meeting on that day in memory of the deceased patriot. Mr. Polak has consented to come down to Poona and deliver a lecture on the occasion. During his stay in Poona Mr. Polak will be the guest of the Servants of India Society.

TELEGRAMS.

CENTRAL PROVINCES.

INDENTURED LABOUR.

C. P. Protest.

Mr. Polak's Speech.

NAGPUR, February 13. A crowded open air meeting of the citizens on Nagpur was held this evening in Town Hall compound under the presidency of Sir Gangadhar Chitnavis to protest against the continuance of the indenture system. Mr. Polak who specially came down from Bombay made a statement giving vivid description of the evils to which the labourers have to subject themselves in a foreign land. Then resolutions urging upon the Government the necessity of putting a stop to the system immediately and unconditionally and total prohibition and recruitment of indentured labour at least after the 31st May next, and appointing a sufficient number of Indian representatives for the ensuing London Conference were unanimously passed. It was further resolved that the Government of India should be requested not to take action on the scheme sanctioned by the said conference until the public bodies of India have had the opportunity of examining such scheme and expressing their opinion thereon and that during the intervening period recruitment should be confined to 'bona fide' families, that no single man or woman should be permitted to proceed under contract whilst special steps should be taken to familiarise the emigrants with the nature of the contract. It was also resolved that the president should be authorised to forward the resolutions to the Viceroy by wire.

UNITED PROVINCES.

Strict Travelling Regulations.

ALLAHABAD, February 13. It is understood that passport arrangements relating to India are to be made more rigid and of universal application. The new regulations will provide that with certain exceptions no person will be allowed to land in India from abroad or to leave it by sea for any other country without passport, exceptions being pilgrims and labourers in batches who will be covered by a general certificate.

German Husband and English Wife.

Application for Judicial Separation.

ALLAHABAD, February 13. At the Allahabad High Court Mr. Sandford Oehme of Lucknow Bar presented an application for judicial separation before Mr. Justice Walsh on behalf of a Lady resident of Lucknow against her husband, a German now in Germany Mr. Oehme explained that the husband was declared lunatic in 1907 and his business was sold up in 1910 by the German Consul. The husband had since been in Germany. His Lordship remarked that whatever her nationality was before marriage she was a German by marrying a German. Consequently she appeared to have no status in a British Court. Mr. Oehme said he was prepared to show that her original nationality revived by the desertion of her husband and quoted the case of Porter versus Frendenburg. His Lordship in accepting the application said she had "prima facie" right to be heard and directed that if still practically possible the petition be forwarded as prayed to the Probate, Divorce and Admiralty Division in London for transmission to the Foreign Office for such service as could be effected.

Restrictions on Sea Voyages.

Lady Meston Refused Passport.

BOMBAY, February 13. The "Advocate of India" writes:—The new regulation restricting women and children from travelling in danger zones or to the United Kingdom unless for very urgent reasons are, it seems, being very vigorously enforced. We believe we are right in saying that, yesterday, Lady Meston was firmly declined a passage although her husband is proceeding home to attend the Imperial War Conference.

BRIEF TELEGRAM.

The Government of India have replied to the proposal of the Government of Bombay regarding a scheme for the reclamation of land in Back Bay, Bombay.

Latest Telegrams.

Fear not Submarinism.

LONDON, February 13. In the House of Lords Lord Lytton speaking for the Admiralty said that although the new phase in submarinism was not a fortnight old the counter measures provided had already achieved very considerable success. Every device of human ingenuity was being employed most energetically against submarines and the Admiralty was confident that we could continue not merely to furnish our armies with munitions and supplies and carry out our obligations to the Allies but also keep free certain routes for neutral commerce and obtain the necessary supplies for our own people.

Lord Curzon said that Admiral Jellicoe was not dissatisfied with the past fortnight's operations against submarines. Our gross tonnage before the war in vessels exceeding 1600 tons was 168150000 and on January 31st the reduction was between 5 and 6 percent of that figure. Lord Curzon, reiterated that Admiral Jellicoe was not dissatisfied with the number of German submarines operating in the past fortnight which would never return to their own shores. New devices were being invented and applied.

Lord Charles Beresford stated that we had lost over 4 million tons of shipping in war but 3 million tons had been more or less adequately replaced. There was not the slightest cause for panic. We had done remarkably well and would do much better though we had bad times to face. Submarinism was nearer to being well in hand than it had ever been owing to the fact that men fresh from sea experience of submarinism were bringing new ideas to the Admiralty. Lord Charles Beresford declared he was confident that we should have submarinism really in hand in six weeks or so.

In the Commons Mr. Hope intimated that interned enemy subjects would be employed on agriculture and other work of national importance. (Cheers). Compulsion would not be applied to civilian prisoners.

German Trickery.

Dread of American Intervention.

LONDON, February 14. A combination of trickery, arrogance and panic characterises Germany's attitude to the United States as revealed in the despatches of the American correspondents freed from the trammels of the German censorship on their arrival in Denmark and Switzerland from Berlin. It appears that extraordinary precautions were taken to conceal the decision to adopt unrestricted submarining which was taken at grand Austro-German Conference at German headquarters on the Kaiser's birthday. Even Zimmerman did not give a hint when he saw Mr. Gerard on the eve of Bethmann-Hollweg's announcement on the 31st January. The surprise was effectual, but to none more than to Germans, who were absolutely dismayed at the promptness of President Wilson's rupture of relations. Then followed an amazing attempt to browbeat Mr. Gerard into signing a revised version of the Prusso-American Treaty of 1799, with a view to securing the inviolability of German property in the United States in the event of war. When Mr. Gerard refused, Count Montgelas, on behalf of the Foreign Office, threatened to detain Americans in Germany. Mr. Gerard's reply that he would not be sandbagged led to the abandonment of the attempt to hold him and other Americans as hostages. The next move was an offer to negotiate through the Swiss Minister, with the result already cabled, which was bound to precipitate the climbdown of Germany or war. How much Germany dreads American intervention in spite of her bluster appears from a statement attributed to the Foreign Minister, Zimmermann, on the 30th January, that, if the United States would give Germany a free hand, the war would end in a few months.

Explosion in Germany.
Ammunition Factories Destroyed.

COPENHAGEN, February 13. The 'Hamburger Nachrichten' announces that a terrible explosion occurred near Hamburg. Two ammunition factories were destroyed, 63 persons being killed and 63 injured.

కండ్లను రక్షించుకొనుట:—ప్రస్తుతము బండ్లమీద తిరుగు వా రందరికిని చలిగాలి వలనను దుమ్మువలనను కండ్లకు జబ్బు గలుగుచున్నది. కనురెప్పలనున్న వెల్లుడుకల కాముదము రాచుకొనుటవలన నీ కష్టము చాలవరకు తొలగును. ఆము దము దుమ్మును కండ్లలో చేరనీయదు. చలిగాలిని గడకండ్లకు సోకనీయదు.

నవ జేమ్సు మెస్టన్ గారు సామ్రాజ్య యుద్ధసభకు వెళ్లు చుండుటచే మెస్టన్ ప్రభుగూడ భర్తతో నాంగ్ల జేక్షమునకు వెళ్లగోరెనుగాని యుద్ధరంగమునందలి సముద్రభాగముమీదబల వత్తను కారణములేకుండ స్త్రీలు ప్రయాణము చేయగూడ దను శ్రోత్రకాసనమును కఠినముగ నమలు జరుపుచుండుటచే అధికారాలు ఆమెకు పాసుపోర్టు నియ్యమని రని ఇండియా అడ్వర్ టీలు ప్రతిక ప్రాసినది.

ఒక విలేఖరు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—విజయనగ రము సంస్థానపు ఇంజనీరు గంటి లక్ష్మీనరసింహం బి. ఏ. బి.సి. ఇ. గారు సింహచలమునందు యాత్రికుల కుపయోగ కరముగ నుండునట్లు విద్యుచ్ఛక్తివిపములను, విసనకర్రలను దేవాలయమునందువీర్వాణు చేయించుచున్నారు. దేవునిసన్ని ధియుండు విసనకర్రల నుంచుట కభ్యాసపు రోజులందు జన సమూహమునకు మిక్కిలి సౌఖ్యమును కలుగజేయుచు, విద్యు ద్విపముల కాంతిచే దూరదూరములనుండి వచ్చునట్టి తీర్థవాసు లకు దేవతాదర్శనము స్పష్టముగ నగుటయే గాక చాల మంది ముదుసలివారలకు ఆకస్మికమైన మరణములనుండి కాపాడుచుండును. విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రముల నుంచుటకు (Siemens Brothers) ఇంజనీరు పప్ప సుబ్బారావుగారు పని చేయుచున్నారు.

తీర్థవాసుల యుపయోగముకొరకు ఒక రిజర్వాయరు కట్టించి యున్నారు. కానితెరవారు దీనిని గురించి తగిన శ్రద్ధ వహించి రిజర్వాయరు (జలద్రోణి) ప్రస్తుతపు గొట్టములను పరీక్షుభ్రముగనుంచి మరి రెండుగొట్టముల నుంచవలసియుండును. కొండక్రింద నుండు ఊరునకు సదుపాయము చేయగోరిన యెడల రెండు నూతులను కట్టవలెను. వేసవికాలమందు మధ్య కొండయందుండు రయితులు తమ తోటలకు నీరు పెట్టుకొనుట వలన క్రిందివాగ్గుకు నీరు లేమిచే వెక్కు చిక్కులను పడు చున్నారు. దేవస్థానమునకు మేనేజరు శ్రీరామమూర్తివంతులు గారు దీని విషయమై తగిన శ్రద్ధవహించుచు రని తెలపెదను. సింహచలపు కొండపై నొక్కసారి వెళ్లినవారికైనను హను మంతుని దేవాలయమునవచ్చ నుండు సోపానములయొక్క నీతిని చూచి లక్ష ఇరుదదెమైదువేల రూపాయలు రాబడియైన దేవ స్థానము ఇటులంబుండుజూచి విచారింపనివారుండరు. అమీను నిట్లల వేంకట్రామయ్య గారిని రాబోవు కభ్యాసములోపుగా సోపానములను బాగుచేయింప గోరుచున్నాను.

భాషా సేవక సంఘము.

రు. 100. బహుమానములు రు. 100.

ప్రతివారమును. ప్రతివారమును. మొదటితరగతి బహుమానము రు. 20-0-0 నా. 1కి రు. 20-0-0 రెండవతరగతి బహుమానము రు. 15-0-0 నా. 1కి రు. 15-0-0 మూడవతరగతి బహుమానము రు. 10-0-0 నా. 2కి రు. 20-0-0 నాల్గవతరగతి బహుమానము రు. 5-0-0 నా. 5కి రు. 25-0-0 అయిదవతరగతి బహుమానము రు. 2-0-0 నా. 10కి రు. 20-0-0 మొత్తము 19కి రు. 100-0-0

1917-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 20వ తారీఖు (మంగళవారము)తో అంతమగు వారమునకు నిర్ణయింపబడిన వ్యాసముల వివరము.

1. మొదటి తరగతి బహుమానము—జన్మతః పశుప్రా యుండగు మానవుడు, విద్యాపరిపూర్ణుడయి జ్ఞానచతువుల నొందుటకు ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, కాలేజీ, అగ్రికల్చర్ (అభ్యాస) తరగతులు ఎట్లు ఆసరమో అట్లే, అవివక్ష్య క్షమనకు దానుడై స్వయంకృతాపరాధుని తానెత్తిన మానవజన్మనుండి విముక్తిదయ, సాయుజ్య, సాయుజ్య సిద్ధుండగుటకు, బ్రహ్మచర్య, గార్హస్థ్య, వాసప్రస్థ, సన్యాస్ ములను ఆశ్రమచక్రవర్తమును అవశ్యాచరణమున సవర్ణిం శుచు; 15 రకములపద్యములు వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

2. “విద్య” యన, అక్షరజ్ఞానమును, భాషాపరిచయము కాదనియు, కృషివాణిజ్య పరిశ్రమలందు, అనుభవముకూడ, “విద్య” యని నూచించుచు హూణభాషలో మంచికైలిని ఒక వ్యాసమును 80 పంక్తులకు తక్కువగాకుండ వ్రాసి పంపించిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

3. దేశకాలపాత్రములబట్టి ఆహారవిధానము 40 పంక్తు లకు తక్కువగాకుండ ఆంధ్రగ్రాంథికభాషలో యొకవ్యాస మును వ్రాసి, ఆయంకేములనె, ఆంధ్రగ్రామ్య (Slang) భాష లో 40 పంక్తు కు తక్కువగాకుండ యొకవ్యాసమును వ్రాసి పంపిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

4. నాల్గవతరగతి బహుమానము—బుధవారమునాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని యెడిటోరియల్ లోను ప్రతిపంక్తిలో నూడు అక్షరములకు తక్కువ గారెయిండు పూర్ణభావము గల పదములను తొమ్మిదింటిని తీసికొని ఒక్కొక్కచోదము ఒక్కొక్క వాక్యాని వచ్చునట్లు చేర్చి తొమ్మిది సంపూర్ణ వాక్యములను వ్రాసి పంపినవారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్య బడును.

5. అయిదవ తరగతి బహుమానము—బుధవారము నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యెడిటోరియల్ లోని చేసిన పంక్తులలో నొ మొదటి అక్షరములలో ఒక్కొక్క అక్షరము ఒక్కొక్క పదమునకు మొదట వచ్చునట్లు 20 పదములను వ్రాసిపంపిన వారిలో నుత్తీర్ణులగువారి కియ్యబడును.

6 ఇందు 1,2,3, తరగతులకు దరఖాస్తు రుసుము 4 అణాలు. 4,5, తరగతులకు దరఖాస్తురుసుము 6 మైసలు మాత్రమే నిర్ణయింపబడినది.

7. వ్యాసములు ప్రతి మంగళవారమునాటికి కార్యా లయమునకు చేరునట్లు పంపవలయును.

8. ఈ పరీక్ష యం దుత్తీర్ణులగువారి వ్యాసములును పద్యములును ఈ సంఘమువారి యిష్టానుసారముగ ఉపయో గించుకొనుటకు హక్కు గలిగియుండును.

9. బహుమానములు ప్రతినెల తే 15 దిన పంపబడును.

10. బహుమానముల మొత్తమునకు సరియైన విలువగల గ్రంథములు పంపబడును గాన, ఉత్తీర్ణులయినవారు, వారివారి యొద్ద నింతవఱకు నున్న గ్రంథముల యొక్కయు, వారికి నలయు గ్రంథములయొక్కయు జాబితా పంపవలయును.

11. ఈ బహుమానములను గోరువారు వారివారిపేర్లు చిరునామాలను వివరముగా వ్రాసి ఈ క్రింది గడిపత్రమును (కూపను) కత్తిరించి పంపవలయును.

TO THE MANAGER,
Bhasha Sevaka Sangham.
202, MINT STREET, MADRAS.
అయ్యో!
.....తరగతి బహుమానములకు నిర్ణీతమయిన
తరగతుల పరీక్షకుల నిలవగోరి దరఖాస్తు రుసుమును నాలుగు అణాలు
మాత్రము ఈ కోజున పంపినాను. ఆరు మైసలు
పేరు
చిరునామా

ఉత్తీర్ణులయినవారి వివరములు కనివారమునాటి పత్రికయందు ప్రచురింపబడును.

ఈసంఘమువారు ప్రచురించుచున్న గ్రంథములు.

- 1. వేదవనిదలేమట వెల ప్రతి 1-కి రు. 0-4-0
- 2. దంతభావనము " " 0-4-0
- 3. స్నానము " " 0-4-0
- 4. విభూతి, తిలకము, పసుపు " " 0-4-0
- 5. వస్త్రధారణము " " 0-4-0
- 6. ధ్యానము " " 0-4-0

జాబులు.

విలేఖకులకు సూచన.

గుడివాడ పురపాలకసంఘము పురవాసి; బెల్లంపూడి పురవాసి; సంతకములేని జాబులకు ప్రకటింపబడదు.

మీరూ భాషాభిమాని—మీరు వ్రాసిన విషయపు చర్య నివారకే మేము కట్టిపెట్టి ఇంతవరకును, కార్యాలయమునకు వచ్చినవ్యాసములను తిరిగిపంపించివేసితిమి. కావున తమ వ్యాస మును ప్రకటింపజాలనందునకు చింతించుచున్నాము.

సంపాదకుడు.

చాముండికో పురాణము.

అయ్యో, నా కీ నడుమనున్న యభక్తులకు “చాముండికో పు రాణ”ను 3 ఆశ్వాసముల చిన్న గ్రంథము లభించినది. అది బల్లారి ప్రాంతమునుండి తీసికొని రాబడెను. అందు షష్ఠ్యంతములు కలవు. తెనుగు భారతమునకు మొదటనుండిన శ్లోకమునకు సరియగు నాంధ్రీకరణ పద్య ముండెను. దాని యందు నన్నయ తాను రాజనరేంద్రునిచే గౌరవింపబడు చుంటి ననియు వాగనువాగనుడ ననియు వ్రాసికొనెను. ఈ గ్రంథమును శోధించినయెడల శ్రేయము భాషావిషయ కాం దోశనము కొంత కలుగును. తక్కిన సంగతులను విమర్శించు వ్రాసెదను.

మెడ్యాల పోకటనుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి.

ఆంధ్ర మండలములు

జేయ మహాభాష సంఘము

అయ్యో, ఆంధ్ర మండలములకు ప్రత్యేక శ్రేయ మహా భాష సంఘ మవసరము లేదని తీర్మానించిన బల్లారి నూడలేరులు నీరాలోచనముగ వ్యవహరించిరి చెప్పక తీరదు. మద్రాసు పరిగణా యంతరి-విశేషించి యాంధ్రదేశమునందలి మండల ములలో తమ మండలమునకుగల హిందూత్వ గుర్తింపింపి యుండినవో వా రెట్టి యసౌల్యాలతో కృత్యమును జేసియుండరు. ఇది సిరిరా మోకాల్ గుట్ట వంటిదని విజ్ఞాను వత్సయ న్నారు. లేదన్న మేడమోడికి రమ్మనుచుండగా ముసుగు చేసికొని నేల మార్చిలోనికి బోవుట యేమి విచేకము? బల్లారిలో నాంధ్రుడై నందులకు గర్వపడు నభిమాన భూషితుఁ డొ క్కనును-లేదా? వ్రావిడులతోడి సంపర్కమువలన నత్తర సర్కారుల యందలి యాంధ్రు లేయున్నతికి రాజులకున్నార నిన యతిశయోక్తి కాజాలదు. అజలలకును, ఆంధ్రులకును స కల విషయములయందును విశేష వ్యత్యయము గలదు. ఆ ధి క వి చే క ము గ ల వా ఁ డె వ్వ ఁ డు ను ఆంధ్ర మండలము లన్నివిషయముల యందును ప్రత్యేకపరి పాలనను నందవలయునను నిశ్చయమునకు తప్పిపోజాలదు. హిందూ పత్రికలోఁ బ్రకటింపబడిన యాలిర్యోనము బల్లారి మాండలి కాంధ్రుల అభావకరకంపములతో నంగీకృతయై నదని నిశ్చయముగఁ జెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు అయినను బల్లారి మాండలి కాంధ్రులు తమకు సంధించిన అపకీర్తిని, తాము చేసిన అనాలోచిత కృత్యమును గ్రహించి మఱలనుంచుమాగ మునకు వచ్చెదరని నమ్మచు న్నాను. అట్లుగానినాడు బల్లారి మండలము ఇంకను శతసహస్ర సంవత్సరములకు గాని గాథా జ్ఞానాభివృద్ధి మామమునుండి యుద్ధరింపఁబడదని తెలిసికొన గలవాఁడ౯మండలమున లేరనియే చెప్పవచ్చును.

ఆంధ్రదేశ సేవకుడు.

గుంటూరు జిల్లా వెడ్డ చెరుకూరులోని “చిదానంద సర స్వతి గ్రంథనిలయము”నందు మాఖ కు గి సోమవారము మొ దలు శివరాత్రినకు “సనాతనధర్మ”ములు బోధింపబడును. శ్రేష్ఠ ఆదివారమునుండి “ధర్మము తదావశ్యత” “శ్రీలువారి ధర్మములు” “వ్యక్త్యధర్మ” “శ్రుతిస్మృతివిహిత పురాణములు” అను విషయములగుర్తి సమగ్రముగా బోధించెదరు. బాపట్ల తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శి చంద్రహారి చిదం బరరావుగారు “గ్రంథావతరము”ను గుర్తి చెప్పెను. స్కూల్ మాష్టర్ వెడ్డ చిట్టి నారాయణమూర్తిగారు “శ్రీ చిదానంద సరస్వతి” గ్రంథనిలయమునకు విచ్చేసి పీఠించి తమచే రచియింపబడి ప్రకటింపబడిన 14 గ్రంథములును, కొంత ద్రవ్యమును ఒకసంగదని తమ సహకారధర్మమును ప్రకటిం చిరి. వారికి గ్రంథాలయసభ్యు లెంతయు కృతజ్ఞులు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని వాగుచేయ గలగుటకును తరిగేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగానేయు రిపేరులను యాయంకముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి వ్రాసులు మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభ మగును. వ్రాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదీని గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పొరుగుారి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు రావొసంగ బడును. ఈ క్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. Galley & Co., 149, Broadway Madras. Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

“ఆనంద” గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వ చ న ము (235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.		
కాశ్యోతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల.		
1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	"	1-4-0
3వ వాల్యం	" సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21	" శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22	" ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23	" తృతీయ భా॥	1-4-0
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,		
ఆనందా ముద్రాలయము, లోక్ స్క్వయర్, మద్రాసు.		

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కలభేదము లేల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమాతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియు న్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై మంచినపుఁజిప్రాయము నిచ్చి యున్నారు. శ్రేలిమిగుల సులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0. అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కర్చులు చేలు.

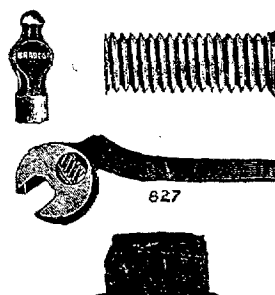
శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలవు. మంచికాగితములవై అచ్చు, కాచికొలైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగు పండితుడు. మునిసిపల్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, కడప.

బయటటికి ఆర్ద్రులు సత్వరముగాను బాగ్రద్దేగాను పంపబడును. ఒకమాత్ర మో ప్రయత్నమైన సంకలి తెలియగలదు.

ఇరుప సామానులు, రంగులు, సీమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు సా మా ను లు, మి ల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు వానిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO., General Hardware & Machinery Mart. No. 15 Armenian Street, Madras.

“గణపతి”

మార్కు

హిందూదేశీయ పోర్టులెండు సీమెంటు

బ్రిటీషు స్టాండర్డు వారిచే కొరబడిన అన్ని పరీక్షలకును నెగ్గినది.

పి. డబ్లియం. డిపార్టుమెంటు వారు కంట్రాక్టులు, గృహనిర్మాణములు అందరును ఉపయోగించు చున్నారు.

మదరాసులో ఈ క్రింది పేరుగలవారిచే నిలువ చేయబడియున్నది.

ది సౌత్ ఇండియన్ ఎకోస్పిర్టు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్సు నెంబరు 37, మదరాసు.

ఎక్స్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్,

విశాఖపట్టణము.

(661)

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువు శాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

ఈ, పోస్టు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి పయ్యకమ్ము, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న మొక్క తీగవలె రాత పు సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొరదలచిన వారి లావాలు భూములపట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. ‘శాస్త్రోక్త ఎరువు’ అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకును ఈ క్రింద మదహరించియుండు వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్ల చేయరంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెస్ డవ్ అండు కంపెనీవారి “బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్.”

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నుపయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజ్యు:—ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామోక్షి కమిటీ గోధునపుకు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

కె.బి. జోషి అండు కో,

సెకండు బిల్డింగు

నెం. 321, హాంబయ్ రోడ్డు,

పోర్టు, బొంబాయి.

పూర్వముగా నవీన మయనది.

లోడవుకొ పోర్టు పంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లువోడి

అంత ఎత్తునకు వెకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులువోడును. 2 అంగుళములు ను ఖము. నీళ్లును చల్లార్చుటకును, నీటిని వెకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాటు చేయబడు ను. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి ను లభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు స్వల్పకేక్తితో ఎడతెగని ధార ప్ర వహింపజేయును. ఒక్క ను ని పి చని చాలును.

డీప్ వెల్ పంపు లోక పంపులు కావల యునేని మాకు వ్రాయుడు.

వెల రు. 55.

K. B. JOSHI & Co.,
No. 321 Haranby Road, Fort,
BOMBAY.

గర్భాశయ రోగనివారణి:— స్త్రీలకు గలుగు ఋతుకుల బహిష్టి కావండుట, ఆకాలబహిష్టి, మెల బాష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, తమమరోగము, సంతాపీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాలము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మ వ్యాధు లను తుడుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తగుడ్డి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేవా వ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

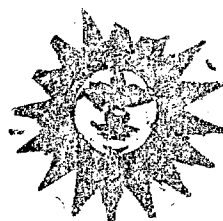
జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బౌద్ధశాల,
166 9, బందరువిధి, మద్రాసు.

(శాంచి:—సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకాడెస్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(58)

21. హమ్మంబిధి, బొంబాయి.